

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKÉHO TECHNICKÉHO MÚZEA ZA ROK 2014

MK-1176/2015-340/1433

Organizácia:	Slovenské technické múzeum
Rezort:	Ministerstvo kultúry SR
Typ hospodárenia:	príspevková organizácia
Miesto konania verejného odpočtu:	Slovenské technické múzeum Hlavná 88, historická sála Košice
Čas konania verejného odpočtu:	8. 4. 2015, 10.30 hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR:

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie:
www.stm-ke.sk

Obsah

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLÁD ORGANIZÁCIE	4
3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE	6
3.1 ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY	10
3.2 ROZPOČET ORGANIZÁCIE	11
3.2.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu	11
3.2.2 Rozbor nákladov a výnosov	12
3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov	14
3.2.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku	15
3.2.5 Prioritné projekty a ich plnenie	15
3.2.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov	17
4. HODNOTENIE FONDOV ORGANIZÁCIE	18
5. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ	19
6. ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE	19
7. PERSONÁLNE OTÁZKY	19
8. CIELE ORGANIZÁCIE V ROKU 2014 A PREHĽAD ICH PLNENIA	22
9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	43
10. ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL	44
11. ZÁVER	45

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: SLOVENSKÉ TECHNICKÉ MÚZEUM
Sídlo organizácie: Hlavná 88, 040 01 Košice

Pobočky

a vysunuté pracoviská: STM-Múzeum dopravy, Šancová 1/A, 811 05 Bratislava
STM-Múzeum letectva, Letisko, 041 75 Košice
Múzeum J. M. Petzvala, Petzvalova 30, 059 01 Spišská Belá
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej,
Štósska 14, 044 25 Nižný Medzev
Kaštieľ v Budimíre, 044 43 Budimír
Národná kultúrna pamiatka Solivar, Zborovská 2/A, 080 05 Prešov
Hámor v Medzeve, Štósska 68, 044 25 Medzev
MEBAC – Expozícia História baníctva na Spiši, Nábr. Hornádu 14,
052 01 Spišská Nová Ves

Zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry SR

Zriaďovacia listina: MK 1426/2010-10/5882
IČO: 31297111

Dátum zriadenia: 20. jún 1947
Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Štatutárny zástupca: **Ing. Eugen Labanič**

Členovia vedenia: **Ing. Eugen Labanič**
generálny riaditeľ STM
Mgr. Zuzana Šullová
námestník GR pre odbornú činnosť
Mgr. Ján Melich
námestník GR pre marketing a prezentáciu
Ing. Slavomír Jenčík
námestník GR pre ekonomicko-prevádzkovú činnosť
PhDr. Peter Maráky
riaditeľ STM-Múzea dopravy
Ing. Miroslav Hájek
riaditeľ STM-Múzea letectva
JUDr. Helena Žuffová
tajomníčka
Ing. Dagmar Lobodová
vedúca oddelenia dejín vedy, výroby a techniky I.
Ing. Ladislav Klíma
vedúci oddelenia dejín vedy, výroby a techniky II.
Mgr. Jana Žakarovská Ďuricová
vedúca oddelenia prezentácie

Telefón: 055/ 62 236 65, 055/62 240 35 – 36
Fax: 055/62 259 65
E-mail: stmke@stm-ke.sk
Web stránka: www.stm-ke.sk

Hlavné činnosti STM

- Budovanie zbierkového fondu, odbornej knižnice a archívu
- Odborná správa, evidencia, dokumentácia a ochrana zbierok dejín vedy a techniky
- Prezentácia zbierkového fondu, expozičná a výstavná činnosť
- Vedecko-výskumná činnosť
- Edičná činnosť
- Odborná činnosť v oblasti múzejnej dokumentácie a prezentácie dejín vedy a techniky
- Výchovno-vzdelávacia a propagačná činnosť

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLÁD ORGANIZÁCIE

Poslanie Slovenského technického múzea

Slovenské technické múzeum (STM) je špecializovaným múzeom s celoslovenskou pôsobnosťou pre oblasť dejín techniky a exaktných vied. Sleduje a dokumentuje vývoj vedy a techniky vo svete v komparácii s vývojom vedy a techniky na Slovensku. Plní funkciu odborného-metodického a koordinačného pracoviska pre múzea technického zamerania v Slovenskej republike. Základným poslaním múzea je na základe prieskumu a vedeckého výskumu vykonávať základné odborné múzejné činnosti, a to získavať, vedeckými metódami zhodnocovať, skúmať, ochraňovať, využívať a prezentovať zbierkové predmety, zbierky a dokumentačné materiály viažuce sa ku komplexnej dokumentácii dejín a vývoja vedy a techniky, výroby, priemyslu a dopravy v Slovenskej republike a k podielu Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky ako súčasť národného kultúrneho dedičstva. Zbierkové predmety, odbornú dokumentáciu k nim a poznatky získané ich odborným spracovaním prezentuje najmä prostredníctvom stálych expozícií a krátkodobých výstav, vlastnej publikačnej, vzdelávacej a prednáškovej činnosti doma i v zahraničí a ďalšími kultúrno-výchovnými aktivitami určenými pre najširšiu verejnosť, vrátane detí a mládeže.

Vo svojej špecializácii sa zameriava na starostlivosť o vybrané technické pamiatky vedy, výroby a techniky na území SR. Poskytuje informačné, odborné-poradenské a ďalšie odborné služby.

Strednodobý výhľad Slovenského technického múzea

V súlade so všeobecnou definíciou poslania múzejnej inštitúcie, ako aj platnými legislatívnymi predpismi definujúcimi výkon základných odborných múzejných činností, Slovenské technické múzeum sústreďuje svoju pozornosť a čiastkové ciele v jednotlivých oblastiach činnosti na vytvorenie podmienok a následne výkon odbornej správy a budovania zbierkového fondu, odbornej ochrany a sprístupňovania spravovaného kultúrneho dedičstva. Náležitú pozornosť venuje starostlivosti o nehnuteľné kultúrne pamiatky vo svojej správe.

V nadväznosti na výsledky činnosti v predchádzajúcom období, a zároveň vychádzajúc z reálnych priestorových, finančných a personálnych možností, sústreďí Slovenské technické múzeum svoju pozornosť v strednodobom horizonte na plnenie nasledovných cieľov:

riadenie a organizácia práce, hospodárenie

- sprehľadnenie a zefektívnenie využitia verejných financií
- zavedenie projektového spracovania a financovania nosných aktivít v rámci prezentačnej činnosti a aktivít súvisiacich s vybranými základnými odbornými činnosťami
- transparentné nakladanie s prostriedkami zo štátneho rozpočtu a vlastnými príjmami
- zefektívnenie pracovnej činnosti zavedením výraznejších motivačných prvkov

obnova a rekonštrukcia spravovaného nehnuteľného majetku štátu

- rekonštrukcia objektu Sklad soli Solivaru Prešov z fondov ES, ROP PO 3
- rekonštrukcia Kaštieľa Budimír v rámci fondov ES, ROP PO 3 (II. etapa)

budovanie a odborná správa zbierkového fondu

- prehodnocovanie súčasného systému zbierkového fondu s ohľadom na vývoj vo vede a technike
- výkon akvizičnej činnosti s dôrazom na nadobúdanie predmetov mimoriadnej vedeckej, historickej a kultúrnej hodnoty, dokumentujúcich vývoj vedy, výroby a techniky na Slovensku s dôrazom na druhú polovicu 20. storočia
- zlepšovanie odborného uloženia zbierkových predmetov v súlade so spracovaným materiálom
- optimalizácia trvalého odborného uloženia zbierok v správe STM vychádzajúcim z podrobnej analýzy stavu depozitárnych priestorov
- prehodnotenie zámerov a pokračovanie v realizácii projektu veľkoplošného depozitára v STM-Múzeu letectva
- pokračovanie v systematickej rekatalogizácii záznamov elektronickej evidencie spravovaných zbierkových predmetov a budovaní múzejného tezauru, najmä predmetových a pojmových hesiel súvisiacich so špecializáciou múzea
- pokračovanie v činnostiach nadväzujúcich na realizáciu národného projektu Digitálne múzeum

odborná ochrana zbierkových predmetov

- postupná revitalizácia konzervátorského a reštaurátorského pracoviska v STM Košice a pracovísk v STM-Múzeu letectva a STM-Múzeu dopravy, určených pre výkon konzervovania zbierkových predmetov
- vytváranie podmienok pre výkon konzervátorskej praxe v súlade s internými metodickými materiálmi

vedecko-výskumná činnosť

- vedecký výskum dejín a vývoja odborov hutníctvo, baníctvo, strojárstvo, elektrotechnika, energetika, doprava /železničná a automobilová/, letectvo, najmä v období od 20. storočia po súčasnosť s dôrazom na identifikovanie významných medzníkov a dostupných autentických hmotných dokladov – symbolov daných skutočnosťami, ako podklad pre akvizičnú činnosť i následné prípadné zmeny systému zbierkového fondu STM
- výskum zameraný na vývoj a metódy geodézie, kartografie, metódy statického a dynamického záznamu obrazu a v rámci sledovanej problematiky vyvinutých technických prostriedkov, s dôrazom na 20. storočie až súčasnosť
- dokumentácia hlavných smerov vývoja vybraných prírodných vied – fyzika, chémia, astronómia a selekcia potenciálnych hmotných dokladov – symbolov dokumentovaných skutočnosťami s možnosťou ich nadobudnutia a uchovania ako múzejných zbierkových predmetov, prioritne prístrojovej techniky
- riešenie vedecko-výskumných úloh s reálne využiteľnými výstupmi v expozičnej činnosti a pri tvorbe vlastných výstav
- zintenzívnenie publikačnej činnosti ako čiastkového výstupu riešeného vedeckého výskumu
- zvýšenie vedeckej úrovne výkonov základných odborných činností
- výskum publika, vrátane potenciálnych návštevníkov STM

expozičná a výstavná činnosť

- príprava múzejnej prezentácie histórie riečnej dopravy a lodnej prepravy na Slovensku v NKP Remorkér Šturec
- pokračovanie v revitalizácii a rekonštrukcii expozícií starších ako 10 rokov
- odborná príprava rozšírenia expozície zameranej na dejiny baníctva a historickú banskú techniku v objekte Hlavná 88, Košice o tematiku "hnedouhoľné baníctvo"
- príprava múzejnej prezentácie problematiky histórie vývoja televíznej techniky, resp. komplexné riešenie expozičného celku v objekte Hlavná 88, III. podlažie, momentálne venovaného vývoju písacích strojov a mechanizácii písma, dejinám fyziky na Slovensku, prenosu správ na diaľku a záznamu a reprodukcii zvuku a obrazu
- expozičné riešenie problematiky histórie merania času v objekte Kaštieľ Budimír

- príprava a tvorba nových expozícií s výraznejším začlenením IT, ako aj spracovaním vybraných častí s dôrazom na možnosť interaktívnych foriem ich prehliadky
- v rámci výstavnej tvorby výraznejšie využívanie medziinštitucionálnej a medziodborovej spolupráce
- využívanie výstupov projektov zameraných na digitalizáciu zbierok

marketing a práca s návštevníkmi

- vytvorenie marketingovej stratégie STM
- vytvorenie stálej a pravidelnej ponuky kultúrno-vzdelávacích programov pre rôzne cieľové skupiny návštevníkov
- rozvoj kultúrno-vzdelávacej činnosti v zariadení Vedecko-technické centrum pre deti a mládež v Košiciach

edičná činnosť

- doplnenie ponuky propagačných materiálov s komplexnými informáciami o STM
- vytvorenie podmienok pre vydávanie odborného periodika
- kontinuálne pokračovanie vo vydávaní súhrnného informačného formátu STM Aktuálne

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a STM uzatvorilo dňa 10. 12. 2013 kontrakt pod číslom MK – 448/2013-340/19691. Kontrakt bol uzatvorený na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností:

- Zabezpečenie výkonu základných odborných činností
- Sprístupňovanie zbierkových predmetov a vedomostí o nich prostredníctvom expozícií, výstav a sprievodných podujatí, tvorba nových expozícií a výstav
- Správa a prevádzka
- Sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov

Stručné hodnotenie úloh vyplývajúcich z kontraktu

V roku 2014 STM realizovalo aktivity zamerané na systematické budovanie zbierkového fondu, jeho ochranu a sprístupňovanie prostredníctvom 3 múzeí a 5 pobočiek vo vlastných objektoch a 1 vysunutej expozície v prenajímaných objektoch.

Zabezpečovanie výkonu základných odborných činností

V rámci **akvizičnej činnosti** v roku 2014 nadobudlo STM do spravovaného zbierkového fondu celkovo 184 prírastkov, čo predstavuje nárast o 259 kusov zbierkových predmetov. V akvizičnom zámere na rok 2014 avizovalo STM potrebu 110 000 Eur na pokrytie nárokov nadobudnutia zbierkových predmetov kúpou. V rámci prioritných projektov bolo schválených a pridelených pre túto činnosť 40 000 Eur. Komisia na tvorbu zbierok, zasadajúca v mesiaci jún 2014, posúdila celkovo 192 návrhov na nadobudnutie. Zbierkový fond bol rozšírený o 135 ks predmetov nadobudnutých kúpou, 30 ks vlastným prieskumom, 93 ks darom a 1 ks prevodom správy.

Odborná správa zbierkového fondu sa sústredila na výkon systematickej **evidencie zbierkových predmetov**, ktorá je v súlade s legislatívou SR realizovaná prostredníctvom elektronického katalogizačného systému, konkrétne ESEZ 4G. Priorita bola kladená na dopĺňanie povinných údajov o zbierkových predmetoch zaradených do digitalizácie v rámci národného projektu (NP) **Digitálne múzeum**, a zároveň katalogizáciu prírastkov z roku 2013. V rámci NP Digitálne múzeum sa STM zmluvne zaviazalo komplexne digitalizovať 3 063 ks zbierkových predmetov, z toho 447 odborne ošetriť. V sledovanom období bolo vytvorených 122 nových katalogizačných záznamov a 3 681 bolo zmenených. Systematicky boli dopĺňané aj obrazové

záznamy zbierkových predmetov, v roku 2014 bolo do databázy ESEZ 4G priradených 735 digitálnych obrázkov.

V rámci odborných revízií zbierkového fondu bol v roku 2014 započatý nový štvorročný cyklus. Realizované boli, v súlade s Plánom hlavných úloh, 4 riadne revízie. Revidované boli zbierky Fyzika, Astronómia, Priemyselný dizajn, Doprava. Z dôvodu zmeny kurátora boli realizované 2 mimoriadne revízie, a to zbierok Fyzika a Chémia. Celkovo bol fyzicky porovnaný evidenčný a skutočný stav 3 116 ev. j. zbierkových predmetov.

Odborné uloženie zbierok STM je dlhodobým vážnym problémom. Nedostatočná kapacita priestorov, ich nedostatočné vybavenie úložným mobiliárom, prístrojovou technikou na sledovanie a záznam mikroklimatických podmienok boli ako zásadné atribúty vytvorenia podmienok pre správne uloženie zbierok vyhodnotené v roku 2013. Na základe toho bol spracovaný *Návrh pre optimalizáciu trvalého uloženia zbierok STM*. V súlade s týmto dokumentom boli konkretizované nevyhnutné potreby na dovybavenie existujúcich depozitárov o meraciu techniku, úložný mobiliár, manipulačnú techniku apod. Snahy o dovybavenie depozitárov stroskotávajú na nedostatku financií. Zároveň bol zriaďovateľovi opätovne predložený, v rámci prioritných projektov na obdobie 2015 – 2017, zámer vybudovania veľkoplošného depozitára v objektoch STM-Múzea letectva. Realizácia projektu nebola zo strany MK SR v roku 2014 podporená. Nepodarilo sa vyriešiť vyčlenenie depozitárnych priestorov pre STM-Múzeum dopravy v Bratislave.

Odborná ochrana zbierkových predmetov STM bola v roku 2014 realizovaná vlastnými prostriedkami aj dodávateľsky. V hodnotenom období bolo ošetrovaných celkom 437 ks zbierkových predmetov. Dodávateľsky boli realizované reštaurátorské práce na historickom bicykli zn. Michaux z roku 1870 a plazmovom stípe – exponáte v Sieni elektrických výbojov. Z dôvodu nedostatku financií nebolo realizované reštaurovanie hracej skrine Euphonion. Externe boli reštaurované aj časti krídiel lietadla Messerschmitt Bf-109. Reštaurovanie tohto zbierkového predmetu bolo realizované ako I. etapa (z plánovaných troch) prioritného projektu s osobitnou finančnou dotáciou 19 000 Eur. Veľmi intenzívne pokračovalo konzervovanie zbierkových predmetov zaradených do digitalizácie v NP Digitálne múzeum. V období apríl 2013 – apríl 2014 bol v rámci projektu zamestnaný 1 konzervátor STM. V roku 2014 realizoval základné konzervovanie 168 ks zbierkových predmetov. K 31. máju 2014 STM naplnilo zmluvný počet (447 ks) odborne ošetrovaných zbierkových predmetov pre digitalizáciu. V spolupráci s OZ Slovenský plavebný kongres pokračovali prípravné práce pred komplexným odborným ošetrením remorkéru Šturec, ktorý STM získalo v roku 2013. Osobitná pozornosť bola venovaná vybraným zbierkovým predmetom, ktorých dokumentačná hodnota je podmienená zachovaním funkčnosti a prevádzkyschopného stavu.

V mesiaci máj 2014 sa uskutočnili výstupné oponentúry **vedeckovýskumných úloh (VVÚ)** s termínom ukončenia v r. 2013. Posúdené boli tri VVÚ. Zároveň prebehli vstupné oponentúry piatich nových VVÚ so zameraním na hnedouhoľné baníctvo, časomieru, hutníctvo v období 1960 – 1990, priemyselný dizajn na Slovensku v období 1980 – 2000, leteckú akrobaciu na Slovensku.

V rámci **odbornej metodologickej činnosti** boli realizované 4 podujatia. V mesiaci jún bolo v STM-Múzeu dopravy, pri príležitosti 15. výročia sprístupnenia prvej expozície tejto pobočky, realizované sympóziu Dopravné múzejníctvo a ochrana pamiatok dopravy na Slovensku. V októbri bolo s podporou ZMS realizované I. zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky spojené s odborným programom na tému "Zbierky dejín techniky v múzeách na Slovensku". K 50. výročiu založenia Múzea J. M. Petzvala v Spišskej Belej bol v mesiaci október 2014 realizovaný spomienkový seminár, tematicky zameraný na potenciál a špecifiká tohto múzea a múzeí fotografickej a kinematografickej techniky. V rámci kampane "Múzeum v čase, čas v múzeu. Rok 1914" sa v novembri v sídle STM v Košiciach uskutočnil seminár "Vojna a technický pokrok", ktorý bol pripravený v spolupráci so Slovenským zväzom vedeckotechnických spoločností.

V rámci mobility odborných pracovníkov sa 3 kurátori zúčastnili na štrnásťdňovom výmennom študijnom pobyte v Technickom múzeu v Brne. Obsahovo bola odborná stáž orientovaná na problematiku výkonu základných odborných činností od akvizičnej činnosti, cez odbornú ochranu zbierok až po prezentačnú a edukačnú činnosť.

V mesiaci november 2014 sa v sídelnej budove STM na Hlavnej ul. 88 v Košiciach začala **vizualizácia zbierkových predmetov zaradených do digitalizácie v rámci NP Digitálne múzeum**, čo si vyžiadalo obmedzenia návštevníckej prevádzky v časti expozície Vývoj geodetickej techniky a kartografie. Pre technológiu na snímanie predmetov bola vyčlenená prednášková miestnosť, čo bolo pre STM výrazným

priestorovým obmedzením pre usporadúvanie výstav, prednášok a prezentácií. V mesiaci november bolo realizované zároveň snímanie zbierkových predmetov v dimenzionalite od 10 do 70 cm v Múzeu J. M. Petzvala v Spišskej Belej. K 31. 12. 2014 bolo nasnímaných 1 329 z celkového plánovaného počtu 3 063 zbierkových predmetov. Dvojmenná prevádzka pri snímaní si vyžiadala v mesiacoch november a december 2 014 vysoké pracovné nasadenie všetkých kurátorov STM.

Sprístupňovanie zbierkových predmetov a vedomostí o nich prostredníctvom expozícií, výstav a sprievodných podujatí

V roku 2014 STM prevádzkovalo **30 expozícií**, z toho 1 interaktívnu špecializovanú expozíciu vo Vedeckotechnickom centre pre deti a mládež a špecializované zariadenie Planetárium. Expozície, s výnimkou expozícií v STM-Múzeu letectva, boli sprístupnené celoročne.

V rámci **výstavnej činnosti** Slovenské technické múzeum v hodnotenom období sprístupnilo 53 výstav, z toho 7 vlastných a 10 repríz vlastných výstav. 1 výstava bola vyvezená do zahraničia, 34 výstav STM prevzalo od iných inštitúcií a súkromných osôb, 1 dovezlo zo zahraničia. Osobitná pozornosť bola venovaná príprave výstavy J. Murgaš – priekopník rádiotelegrafie, pri príležitosti 150. výročia narodenia J. Murgaša a jeho zaradenia do kalendára osobností UNESCO. Výstava bola prezentovaná v októbri v sídle UNESCO v Paríži. Z vlastných výstav je tiež nutné spomenúť výstavu Vojna cez objektív. Album spomienok a výstavu Vojnový denník, ktorými sa STM, okrem ďalších aktivít, zapojilo do kampane Múzeum v čase, čas v múzeu – Príbeh predmetu. Rok 1914, realizovanej na Slovensku pri príležitosti 100. výročia vypuknutia I. svetovej vojny.

Pozornosť bola venovaná taktiež príprave aktivít v rámci medzinárodnej iniciatívy **Noc múzeí**. V sídle STM aktivity prebiehali v koordinácii destinačnej organizácie Visit Košice, pričom STM v expozičných a výstavných priestoroch na Hlavnej ul. realizovalo program tematicky viazaný na 100. výročie vypuknutia I. svetovej vojny. Pod názvom Vojna a mier boli prezentované symboly obdobia 1914 – 1918 (netradičná inštalácia legendárnej stíhačky Spad VII (model 1:1), jazdy automobilom Ford T /prírastok z r. 2013/, ukážky mlynskeho zariadenia z košickej Továrne K. Poledniaka /prvá prezentácia verejnosti/ ai.). V koordinácii prebiehali tiež aktivity v rámci hlavného mesta, pričom STM-Múzeum dopravy v Bratislave kreovalo svoj program s dôrazom na svoju špecializáciu, t. j. históriu železničnej dopravy. Do podujatia boli špeciálnym programom zapojené aj STM-Múzeum letectva, NKP Solivar v Prešove a Múzeum J. M. Petzvala v Sp. Belej.

Od mesiaca marec 2014 bol v sídle STM na Hlavnej ul. v Košiciach realizovaný **cyklus odborných prezentácií pod názvom „Objavy a vynálezy, ktoré zmenili náš svet“**. Prezentácie boli realizované s cieľom zavedenia pravidelnej ponuky kurátorských prednášok k významným medznikom vo vývoji v STM dokumentovaných technických odborov, ako aj fyziky a astronómie.

Ako bolo spomenuté vyššie, STM sa aktívne zapojilo do **kampane „Múzeum v čase, čas v múzeu“** vyhlásenej Zväzom múzeí na Slovensku. V rámci témy „Príbeh predmetu. Rok 1914“ boli realizované všetky avizované aktivity (Noc múzeí v Košiciach, výstava Vojna cez objektív /premiéra v Košiciach, reprízy v Sp. N. Vsi a Bratislave/, výstava Spomienky na Veľkú vojnu, seminár Vojna a technický pokrok). Do edičnej časti tohto projektu prispelo STM spracovaním podkladov o fotografickom prístroji Kodak No 2 Bull's Eye Model D z pozostalosti M. R. Štefánika.

V súlade s Plánom prezentačnej činnosti a Plánom hlavných úloh STM na rok 2014 bol spracovaný scenár výstavy zameranej na technické kreslenie. Aj z dôvodu nedostatku financií bola realizácia výstavy presunutá na rok 2015. Dopracované bolo libreto a rozpracovaný scenár výstavy Patróni vedy, techniky a remesiel, ktorú STM plánuje realizovať v II. polroku 2015.

V rámci II. etapy realizácie výstavy Majstri ducha, podporenej ako prioritný projekt bol čiastočne zabezpečený výstavný fondus. Vypracovaný bol tiež variant výstavy pre prezentáciu v roku 2016 v Bruseli. Zbierkové predmety z fondu STM boli prezentované aj na výstavách a prezentačných podujatiach iných organizácií. Celkovo bolo iným inštitúciám **zapožičaných 80 ks zbierkových predmetov**, z toho 56 za účelom vystavenia. Do zahraničia bolo dočasne vyvezených 14 zbierkových predmetov (výstava "Pomiedzy polska szachownica a slowackim dvojriżom-slowaccy, Zolnierze na ziemiach polskich 1914 – 1945" v Poľsku v Muzeu lotnictwa polskiego Krakow, výstava J. Murgaš – priekopník rádiotelegrafie v UNESCO v Paríži).

STM bol v mesiaci máj 2014 udelený titul Múzeum roka 2013, pričom ide v poradí o tretie prvenstvo STM v kategórii špecializované múzeá s celoslovenskou pôsobnosťou v jedenásťročnej histórii tejto súťaže.

Zahraničná spolupráca a medzinárodné vzťahy

STM je členom Stredoeurópskej únie technických múzeí (MUT). V mesiaci október 2014 sa aktívne zúčastnilo na pravidelnej konferencii členských múzeí tohto združenia. V súvislosti s nedostatkom financií muselo STM odstúpiť od plánovaného dovozu výstavy s tematikou chémie z Technického múzea v Záhrebe. Z finančných dôvodov pomalším tempom napredovali práce na projektovej príprave expozície Ťažba kamennej soli v rámci projektu "Ťažba kamennej soli v Solivare Prešov a ostatných baniach karpatského regiónu", ktorú STM plánuje realizovať v rámci spolupráce Poľsko – Slovensko.

Ako odborný garant STM participovalo na scenáristickej príprave expozície "Spoznajme históriu baníctva a hutníctva vo Vihorlatských vrchoch" v Zemplínskych Hámroch. Projekt je realizovaný v rámci spolupráce Slovensko – Švajčiarsko. STM ukončilo spracovanie parciálnej časti scenára, časť baníctva a hutníctva.

V spolupráci Národné technické múzeum v Prahe, Slovenské technické múzeum v Košiciach a Technické múzeum v Lubljane bol spracovaný zámer spoločnej putovnej výstavy daguerotypií. O finančnú podporu realizácie výstavy a sprievodných podujatí sa dané subjekty uchádzajú v programe Kreativna Európa.

V rámci spolupráce s Technickým múzeom v Brne bol realizovaný výmenný študijný pobyt (3 kurátori).

Návštevnosť

V roku 2014 navštívilo expozície, výstavy a sprievodné podujatia v STM celkovo 90 245 osôb, z toho 33 132 neplatiacich.

V rámci projektu Ministerstva kultúry SR, zameraného na sprístupňovanie kultúry a podporu návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov, bolo v hodnotenom období akceptovaných celkovo 15 930 kultúrnych poukazov.

V roku 2014 STM poskytovalo vstup do expozícií a na výstavy pravidelne každú prvú nedeľu v mesiaci zadarmo. V rámci tejto iniciatívy navštívilo STM spolu 10 699 osôb.

Jarnú a jesennú časť projektu Vlakom do múzeí a galérií využilo na návštevu STM celkovo 5 210 detí a 323 pedagógov.

Podrobné hodnotenie naplnenia Kontraktom stanovených cieľov a ich ukazovateľov je obsahovou súčasťou bodu 8. Ciele organizácie v roku 2014 a prehľad ich plnenia.

V zmysle článku III. kontraktu, bod 2 bol schválený príspevok zo štátneho rozpočtu na bežné výdavky vo výške 815 560 €.

V zmysle článku IV. kontraktu, bod 4c – Slovenské technické múzeum, ako prijímateľ sa zaviazalo dosiahnuť rozpočtované vlastné výnosy z hlavnej a vedľajšej činnosti vo výške 160 000 €.

Podľa predmetu kontraktu za rok 2014 bolo realizovanie činností v rámci projektov zabezpečené nasledovne :

Členenie	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov	
		kontrakt	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť
Spolu 600 – bežné výdavky	975 560	815 560	938 790	160 000	145 354
z toho: - zabezpečenie výkonu základných odborných činností príloha č. 1a	9 240	9 240	1 581	-	-
- sprístupňovanie zb. predmetov a vedomosti o nich prostred. expozícií, príloha č. 1b	19 750	19 750	7 366	-	-
- správa a prevádzka príloha č. 1c	946 570	786 570	929 843	160 000	145 354

Stanovený kontrakt v objeme 815 560 € bol v skutočnosti čerpaný vo výške 938 790 € – po vykonaní rozpočtových opatrení v priebehu roka, čo je plnenie vo výške 115,1 %.

Projekt – Zabezpečenie výkonu základných odborných činností, príloha č. 1a vo výške 9 240 €, bol čerpaný vo výške 1 581 €, čo je plnenie na 17,1 %.

Projekt – sprístupňovanie zbierkových predmetov a vedomostí o nich prostredníctvom expozícií, výstav a sprievodných podujatí, tvorba nových expozícií a výstav, príloha č. 1b vo výške 19 750 € bol, čerpaný vo výške 7 366 €, čo je plnenie na 37,3 %.

Projekt – správa a prevádzka, príloha č. 1c vo výške 786 570 €, bol čerpaný vo výške 929 843 €, čo je plnenie na 118,2 %.

Výdavky hradené zo získaných tržieb a výnosov stanovené kontraktom v objeme 160 000 € boli dosiahnuté vo výške 221 898 €, čo je plnenie na 138 7 %.

V zmysle článku IV. kontraktu, body 2 a 5 – sprístupňovanie kultúry a podpory návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov bol realizovaný projekt od mesiaca marca do novembra 2014, pričom boli vyzbierané kultúrne poukazy v množstve a hodnote 15 930 €.

V zmysle čl. III. kontraktu, odst. 3 Ministerstvo kultúry SR vydalo rozpočtové opatrenia v I. polroku 2014.

- podľa odseku 2.1 na bežné výdavky (prioritné projekty) zväčšenie o 87 250 €

- podľa odseku 2.2 na kapitálové výdavky (prioritný projekt) úprava o 40 000 €.

3.1 ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

V nasledujúcej tabuľke je uvedený sumárny prehľad výsledkov základných odborných múzejných činností. Podrobné hodnotenie je obsahom časti 8. Ciele organizácie v roku 2014 a prehľad ich plnenia. Náklady spojené s realizáciou činnosti múzea a tvorbou produktov múzea sú uvedené v časti 3.2 Rozpočet organizácie.

Sumárny prehľad údajov o činnosti múzea v roku 2014

Kategória údajov	Vykazovaný rok 2014
Zbierkové predmety v I. stupni evidencie - počet príř. čísiel	17 534
Zbierkové predmety v I. stupni evidencie - počet kusov	34 447
Prírastok zbierkových predmetov v I. stupni evidencie – počet príř. č. ZP	184
Prírastok zbierkových predmetov v I. stupni evidencie – počet kusov ZP	259
Celkový počet elektronicky skatalogizovaných zbierkových predmetov - ev. č.	16 788
Celkový počet elektronicky skatalogizovaných zbierkových predmetov - ks	18 954
Počet rekatalogizovaných záznamov o zbierkových predmetoch elektronicky	3 681
Celkový počet odborne ošetrovaných zbierkových predmetov	437
z toho dodávateľsky	3
Celkový počet expozícií	30
z toho nové expozície:	0
Celkový počet výstav	53
vlastné	7
prevzaté	34
z toho dovezené zo zahraničia	1
vyvezené do zahraničia	1
reprízy	10
Celkový počet kultúrno-vzdelávacích podujatí:	358
Celkový počet návštevníkov	90 245
z toho expozície a výstavy	69 318
kultúrno-vzdelávacie podujatia	20 927
Bežný transfer rok 2014	815 560 €
Vlastné výnosy a tržby /vstupné a prenájom/	176 760 €

3.2 ROZPOČET ORGANIZÁCIE

3.2.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

Slovenské technické múzeum obdržalo na realizovanie hlavných úloh v roku 2014 „Rozpis záväzných ukazovateľov“ – transfer zo štátneho rozpočtu na bežnú činnosť vo výške 815 560 €, čo znamenalo rovnaký objem ako v rokoch 2011, 2012 a 2013. Stanovený rozpis nereagoval na cenové nárasty energií, zvyšovanie cenových relácií v oblasti poskytovaných služieb, spotrebovaných nákupov, ako aj zvyšovanie dane z nehnuteľností.

V predloženom komentári "Návrh východísk ŠR na rok 2014 – 2016" bolo konštatované, že predložený návrh rozpočtu na rok 2014 absolútne nezohľadňuje skutočné potreby múzea. Nevykryté potreby v kategórií – Tovary a služby boli na bežnú činnosť vyšpecifikované položkovite v celkovom objeme 116 900 €.

Na úseku miezd bol rozpisom stanovený záväzný ukazovateľ na mzdy a platy v objeme 416 921 €, čo je dlhodobý fixný stav, bez možností valorizovania miezd. Zároveň bol stanovený orientačný ukazovateľ priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v počte 70 osôb. Listom č. MK-807/2014-340/9070 zo dňa 21. 5. 2014 bola vykonaná úprava, zvýšenie počtu zamestnancov o 4 osoby v súvislosti s realizáciou projektu „Vedecko-technické centrum pre deti a mládež (I. etapa)“ v rámci ROP PO7, EHMK – Košice 2013, avšak bez finančného krytia v rozpise miezd.

V návrhu východísk ŠR na rok 2014 STM Košice vyšpecifikovalo nevykryté potreby v kategórií 610 – Mzdy a platy vo výške 43 384 € a v kategórií 620 – Poistné a odvody vo výške 10 746 €. Od začiatku roka 2014 nebolo vykonané rozpočtové opatrenie na uplatnenie nariadenia vlády SR č. 441, ktorým boli ustanovené zvýšené stupnice platových taríf a ktoré nadobudlo účinnosť od 1. januára 2014. V závere roka – mesiaci novembri, rozpočtovým opatrením bola vykonaná úprava bežných výdavkov na mzdy a odvody vo výške 80 000 €. Uvedenou úpravou neboli vykryté mzdy a odvody za mesiac december 2014, ktoré boli vo výplatnom období čerpané už z rozpočtu roka 2015.

a) Prevádzkové dotácie – bežný transfer

Schválený rozpočet	815 560 €
---------------------------	------------------

RO č. 1 – list MK-807/2014-340/4154 – úprava, zvýšenie o pridelené účelovo určené prostriedky v programe 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií :

- Majstri ducha – osobnosti VaT, výstava na Slovensku II. etapa	20 000 €
- Messerschmitt I. etapa, reštaurovanie lietadla	19 000 €

RO č. 3 – list MK-807/2014-340/9070 – úprava, zvýšenie o pridelené účelovo určené prostriedky v programe 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO, - prevoz exponátu lietadla Iljušin IL 18 z Maďarska

40 250 €

RO č. 4 – list MK-807/2014-340/9850 – úprava , zvýšenie bežných výdavkov o pridelené účelovo určené prostriedky v programe 08T0104 - Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

- Príprava a realizácia „Jozef Murgaš“ – priekopník bezdrôtovej telegrafie	8 000 €
--	---------

RO č. 5 – list MK-807/2014-340/19986 – úprava, zvýšenie bežných výdavkov na rok 2014 v objeme celkom

80 000 €

- z toho záväzný ukazovateľ mzdy 68 000 €, odvody a poistné 12 000 €

RO č. 6 – list MK-807/2014-340/20761 – úprava, zvýšenie bežných výdavkov v súvislosti so zúčtovaním kultúrnych poukazov

15 930 €

- RO č. 7 – list MK-807/2014-340/21929 – úprava, zvýšenie bežných výdavkov na rok 2014 v súvislosti s odstránením havarijného stavu budov / 630 / 27 300 €

Upravený rozpočet bežného transferu 1 026 040 €

b) Dotácia na investície – kapitálový transfer

RO č. 2/KV – list MK-127/2014-340/7977 zo dňa 6. 5. 2014 úprava, zvýšenie kapitálových výdavkov, prioritný projekt v programe 08T0106 – Akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov 40 000 €

Upravený rozpočet kapitálového transferu 40 000 €

3.2.2 Rozbor nákladov a výnosov

Položka	Skutočnosť rok 2013	Upravený rozpočet rok 2014	Skutočnosť rok 2014	Index	Rozdiel
	1	2	3	3:2	3 - 1
Výnosy celkom	1 496 074	1 226 040	1 583 750	129,2	+ 87 676
z toho : bežný transfer	926 973	938 790	938 790	100,0	+ 11 817
Účel. prostriedky 08T0103	20 000	40 250	40 250	100,0	+ 20 250
08T0104		8 000	8 000	100,0	+ 8 000
08T0106	2 000				- 2000
08T01E		39 000	39 000	100,0	+ 39 000
Spolu bežný transfer	948 973	1 026 040	1 026 040	100,00	+ 77 067
Kapitálový transfer zo ŠR	343 265	40 000	335 812	839,5	- 7 453
Vlastné výnosy /602-648 /	167 879	160 000	177 331	110,8	+ 9 452
Zúčtované zákonné rezervy	35 957		32 657		-3 300
Výnosy od subj. mimo VS			11 910		+ 11 910
Náklady celkom	1 514 428	1 186 040	1 583 517	133,5	+ 69 089
- spotrebované nákupy 50	286 184	167 738	159 205	94,9	- 126 979
v tom : spotreba materiálu	173 694	45 150	48 704	107,9	- 124 990
spotreba energií	112 490	122 588	110 501	90,1	- 1989
- služby 51	179 579	190 609	182 449	95,7	+ 2 870
v tom : opravy a údržba	60 128	37 667	31 252	83,0	- 28 876
cestovné	3 526	8 427	8 428	100,0	+ 4 902
reprezentačné	1 531	1 358	1 351	99,5	- 180
ostatné služby	114 494	143 157	141 418	98,8	+ 26 924
- osobné náklady 52	739 782	779 190	812 136	104,2	+ 72 354
v tom : mzdové	515 494	535 327	568 532	106,2	+ 33 205
- dane a poplatky 53	22 532	24 241	23 406	96,6	+ 874
- ostatné náklady 54	47 663	894	56 434		+ 8 771
- odpisy HIM 551	190 013		323 504		+133 491
- tvorba zák. rezerv 552	31 852				- 31 852
- tvorba ostatn. rezerv 553			13 965		+ 13 965
- finančné náklady 56	3 502	4 227	3 800	89,9	+ 298
- daň z príjmov 591	13 321	19 141	8 618	45,0	- 4 703
Hospodársky výsledok	- 18 354		+ 233		

Náklady

Spotrebované nákupy / 50 /

Upravený rozpočet na spotrebované nákupy vo výške 167 738 € bol čerpaný v objeme 159 205 €, čo je plnenie na 94,9 %. V spotrebe materiálu na rozpočet 45 150 € skutočnosť činila 48 704 €, čo je plnenie na 107,9. %.

Vyššie náklady sa prejavili v spotrebe pohonných hmôt vozidiel Škoda Superb vo výške 2 589 €, Ford Transit 1 646 € v súvislosti s prepravou výstavy Jozef Murgaš v Paríži. V spotrebe materiálu na propagáciu činili náklady 5 532 € a v obstaraní prvkov fundusu na výstavu Majstri ducha v objeme 11 928 €. Náklady na nákup drobného hmotného majetku – výpočtovej techniky predstavovali 1 119 €.

V spotrebe energií na rozpočet 122 588 € činila skutočnosť 110 501 €, čo je plnenie indexom 90,1 %. Zmena sadzieb tepla na vykurovanie objektov v Košiciach sa prejavila v celkovej spotrebe 53 374 €, zvýšené náklady elektrického vykurovania v Múzeu dopravy činili 11 391 €.

Služby / 51 /

Upravený rozpočet na služby vo výške 190 609 € bol v skutočnosti čerpaný v objeme 182 449 €, čo je podiel indexom 95,7 %.

V položke opravy a údržba na rozpočet 37 667 € boli vykonané práce v objeme 31 252 €, čo je plnenie na 83,0 %. Realizovali sa práce na oprave fasády a strechy v Múzeu Spišská Belá vo výške 9 064 €, oprave časti šindľovej strechy Múzea kinematografie Medzev v objeme 5 926 € a oplatení objektu sklad soli Solivaru Prešov vo výške 1 998 €. Na budove Hlavná 88 Košice bol opravovaný havarijný stav komínov, na objekte Hlavná 86 oprava komínov, dažďových zvodov a lokálna oprava fasády Planetária, spolu v celkovom objeme 13 543 €.

Náklady na cestové rozpočtované vo výške 8 427 € boli čerpané na 100,0 %. Náklady na reprezentačné výdavky boli rozpočtované vo výške 1 358 €, skutočnosť činila 1 351 €, čo je plnenie na 99,5 %.

Osobné náklady / 52 /

Rozpočtované osobné náklady spolu vo výške 779 190 €, boli čerpané vo výške 812 136 €, čo je plnenie na 104,2 %.

Závazný ukazovateľ – mzdy a platy financované transferom zo štátneho rozpočtu vo výške 484 921 € prekročené neboli. Pohyblivá zložka miezd v priebehu roka bola zúčtovaná vo výške 17 015 €. Výška priemernej mzdy na pracovníka dosiahla úroveň 596 €, čo je oproti roku 2013 pokles indexom 90,3.

Upravený orientačný ukazovateľ priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v počte 70 osôb bol k 31. 12. 2014 prekročený o jednu osobu.

K zvýšeniu nákladov došlo v položke zákonné sociálne poistenie, keď na rozpočet 185 445 €, skutočnosť činila 189 143 €. Obdobne došlo k navýšeniu nákladov v položke ostatné sociálne poistenie – DDP. Na rozpočet 8 929 € činila skutočnosť 9 148 €, čo je podiel 102,5.

Dane a poplatky / 53 /

Na rozpočet 24 241 € boli zúčtované dane a poplatky vo výške 23 406 €, čo znamená čerpanie 96,6 %.

Štruktúra výdavkov bola nasledovná:

- daň z nehnuteľností	19 784 €
- miestne dane – poplatky odvoz odpadu	2 559 €
- parkovné , STK, cestné karty	632 €
- poplatky súdne	386 €
- ostatné poplatky	45 €

Ostatné náklady / 54 /

V položke ostatné náklady sú čerpané prostriedky vo výške 56 434 €. Sú tu zahrnuté náklady na krátenie odpočtu DPH 15 528 €, členské príspevky 864 €, náklady na zbierkové predmety vo výške 40 000 € a úroky 42 €.

Odpisy HIM 551

Náklady na odpisy boli zúčtované vo výške 323 504 €, oproti roku 2013 sú odpisy vyššie o 133 491 €, najmä z titulu zaradenie investičnej akcie „Vedecko-technické centrum pre deti a mládež“ do HIM.

Náklady na účte 553

Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti bola zúčtovaná vo výške 13 965 €.

Ostatné finančné náklady / 56 /

Na upravený rozpočet 4 227 € boli zúčtované náklady vo výške 3 800 €, čo je podiel 89,9 %. Hlavné položky tvoria zúčtované náklady na zákonné poistenie motorových vozidiel vo výške 1 467 €, havarijné poistenie 1 398 €, poistenie osôb 150 €, poistenie výstav pri preprave 242 €, preprava lietadla IL 18 - 103 € a poplatky Štátnej pokladnice 440 €.

Náklady na účte 591

Splatná daň z príjmov je odvedená do štátneho rozpočtu vo výške 8 618 €. Daň z príjmov je uplatňovaná v zmysle zákona z tržieb a ostatných príjmov nesúvisiacich s hlavnou činnosťou.

3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

Medziročné porovnanie štruktúry vlastných výnosov / v Eur /

Ukazovateľ	Skut. rok 2013	Schválený rozpočet 2014	Upravený rozpočet 2014	Skutočnosť rok 2014	%	Rozdiel
	1	2	3	4	4 : 3	4 - 1
Tržby zo vstupného	89 294	80 000	90 000	90 281	100,3	+ 987
Tržby z pred. prop. mater.	810			571		- 239
Výnosy z pren. výst. priest.	6 310			4 871		- 1 439
Výnosy z pren. exponátov	516			26 056		+ 25 540
Ostatné výnosy	469			875		+ 406
Výnosy z pren. nebytových priestorov	70 480	80 000	70 000	54 677	78,1	- 15 803
Zúčtov. zákonných rezerv	35 957			32 657		- 3 300
Výnosy od subj. mimo VS				11 910		+ 11 910
Výnosy z reklamy výstavy						
Vlastné výnosy celkom	203 836	160 000	160 000	221 898	138,7	+18 062

V tvorbe vlastných výnosov na rozpočet vo výške 160 000 € je plnenie v objeme 221 898 €, čo je 138,7 %. V tržbách zo vstupného je plnenie na 100,3 %. Na upravený rozpočet 90 000 €, boli dosiahnuté tržby v objeme 90 281 €, čo je oproti roku 2013 nárast o 987 €.

Výnosy z prenájmu nebytových priestorov na upravený rozpočet 70 000 €, boli dosiahnuté vo výške 54 677 €, čo je plnenie na 78,1,0 %. Nepriaznivý dopad na tvorbu výnosov malo predčasné ukončenie nájmu od 1. 3. 2014 nájomcom FOTONICA Slovakia, s.r.o. Košice, Hlavná 90. Od 1. 6. 2014 došlo k ukončeniu dlhodobého nájmu Kníhkupectvo Sabol, s.r.o., Hlavná 86, Košice, pričom tieto priestory boli dané do prenájmu až od mesiaca 11/2014.

V položke výnosov z prenájmu exponátov boli získané tržby z prenájmu zbierkových predmetov za účelom digitalizácie v rámci projektu NP3 Digitálne múzeum vo výške 24 160 €, za obdobie mesiacov november a december 2014.

V rámci poukážkového systému podpory prístupu žiakov základných a stredných škôl ku kultúrnym hodnotám projekt „Kultúrne poukazy 2014“, došlo k ich vyzbieraniam vo výške 15 930 €, čo je oproti roku 2013 nárast o 4 899 €.

Na celkových tržbách zo vstupného vo výške 90 281 €, je podiel expozícií nasledovný :

	Tržby vstupné rok 2013	Tržby vstupné Rok 2014	Kultúrne poukazy rok 2014 /€/
STM Košice	31 910	28 630	10 305
Múzeum J. M. Petzvala Sp. Belá	896	1 176	175
Kaštieľ Budimír	1 261	1 434	160
NKP Solivar	10 078	9 265	2 023
Múzeum dopravy Bratislava	33 041	36 166	1 707
Múzeum letectva Košice	11 204	12 341	1 125
Múzeum kinematografie Medzev	456	455	123
Expozícia baníctva Sp. N. Ves	448	814	312
Spolu	89 294	90 281	15 930

3.2.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Plnenie v porovnaní s rozpočtom /v Eurách/

Ukazovateľ	Upravený rozpočet rok 2014	Skutočnosť rok 2014	Index
Transfer na bežnú činnosť ŠR	1 026 040	1 026 040	100,0
Výnosy z kapitálového transferu ŠR	40 000	335 812	839,5
Vlastné výnosy	160 000	177 331	110,8
Zúčtovanie zákonných rezerv		32 657	
Výnosy od subjektov mimo VS		11 910	
Výnosy celkom	1 226 040	1 583 750	129,2
Náklady celkom	1 186 040	1 583 517	133,5
Hospodársky výsledok		+ 233	

Na bežné výdavky bol upraveným rozpočtom na rok 2014 poskytnutý transfer zo štátneho rozpočtu vo výške 1 026 040 € a kapitálový transfer v objeme 40 000 €. Poskytnuté finančné prostriedky na bežné a kapitálové výdavky boli vyčerpané k 31. 12. 2014 v plnom rozsahu. Tvorba rozpočtovaných vlastných výnosov vo výške 160 000 € je plnená na 110,8 % .

Pri celkových skutočne dosiahnutých výnosoch v objeme 1 583 750 € a nákladov vo výške 1 583 517 €, vykazuje Slovenské technické múzeum za rok 2014 hospodársky výsledok po zdanení – zisk vo výške 233 €.

3.2.5 Prioritné projekty a ich plnenie

a./ Bežné výdavky

RO č. 1 – bežné výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR :

- Majstri ducha – OvaT, výstava na Slovensku II. etapa 20 000 €
- Messerschmitt I. etapa, reštaurovanie lietadla 19 000 €

RO č. 3 – bežné výdavky, účelovo určené prostriedky na realizáciu prioritného projektu v programe 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

- Prevoz exponátu lietadla Iljušin IL 18 z Maďarska 40 250 €

RO č. 4 – bežné výdavky, účelovo určené prostriedky na realizáciu prioritného projektu v programe 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

- Príprava a realizácia „Jozef Murgaš“ – priekopník bezdrôtovej telegrafie 8 000 €

Pridelené finančné prostriedky v uvedených programoch v termíne k 31. 12. 2014 boli vyčerpané v plnej výške.

b. / Kapitálové výdavky

RO č. 2/KV – kapitálové výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe

- 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov 40 000 €

Účelovo určené kapitálové výdavky boli vyčerpané v priebehu mesiaca 07/2014 v plnej výške.

Výdavky organizácie hradené z európskych prostriedkov a spolufinancovania – na spoločné programy Slovenskej republiky a Európskej únie

Regionálny operačný program, prioritná os 7, Európske hlavné mesto kultúry – Košice 2013

Projekt „Vedecko-technické centrum pre deti a mládež“ (I. etapa)

V mesiaci februári 2012 bolo vydané Rozhodnutie o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok na projekt „Vedecko-technické centrum pre deti a mládež“ (I. etapa) v maximálnej výške celkových investičných výdavkov vo výške 1 143 721,65 €.

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou vo výške 85 % z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vo výške 15 % zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Po rozhodnutiach č. 1, č. 2 a č. 3 zo dňa 15. 8. 2013 o Zmene rozhodnutia o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok / ITMS kód NFP 22170120018/, rozpočet projektu bol upravovaný.

Po vykonaní verejného obstarávania bola dňa 31. 1. 2013 uzatvorená Zmluva o dielo so zhotoviteľom stavebných prác Skupina APS ALKON – ROPO SK, s termínom ukončenia do 31. 5. 2013. Na interiérové vybavenie bola uzatvorená zmluva so zhotoviteľom KVANT spol. s r. o., FMFI UK, Bratislava.

Na základe schválenej záverečnej Žiadosti o platbu boli refundované oprávnené výdavky za projektovú dokumentáciu v nárokovanej sume 15 034,14 €. Uvedené finančné prostriedky z Ministerstva kultúry SR boli prijaté na účet projektu dňa 25. 4. 2014.

Čerpanie finančných prostriedkov bolo realizované dňa 30. 4. 2014 v členení EÚ 85 % a MK SR ŠR vo výške 15 %. Ukončenie finančných aktivít projektu bolo v termíne 30. 4. 2014 !

Rozpočet projektu / v Eur /

	Celkový výdavky	Oprávnené výdavky	Neoprávnené výdavky
Hlavné aktivity - stavebné práce	820 742,04	751 707,30	69 034,74
- interiérové vybavenie	262 139,00	262 139,00	
Podporné aktivity – projekty	29 900,00	15 034,14	14 865,86
Celkové výdavky projektu	1 112 781,04	1 028 880,44	83 900,60

Rozpočet projektu celkom bol v skutočnosti vyčerpaný v objeme **1 086 096,80 €**. Na základe Oznámenia o zmene údajov v Zmluve o poskytnutí NFP bolo definované nedočerpanie NFP pri finančnom ukončení projektu vo výške 26 684,24 €.

Regionálny operačný program ROP PO3, posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov

Projekt „Rekonštrukcia objektu Sklad soli Solivaru Prešov“

Dňa 14. 3. 2011 bola podpísaná Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku v maximálnej výške celkových investičných výdavkov 2 486 156,17 Eur. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou vo výške 85 % z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vo výške 15 % zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Dňa 17. 10. 2014 bola podpísaná Zmluva o dielo č. 119/2014/STM na dodávateľa stavebných prác, s termínom ukončenia diela do 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti zmluvy.

V rámci verejného obstarávania sa stala zhotoviteľom spoločnosť DÚHA, a.s., Prešov. Právo fakturovať za vykonané práce vzniká zhotoviteľovi až po odovzdaní a prebratí celého diela.

K 31. 12. 2013 boli čerpané náklady na projektovú dokumentáciu vo výške 72 304,40 € a k 31. 12. 2014 vo výške 2 747,76 €.

3.2.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov

a. / Bežné výdavky

Prvok 08S0106 –kontrakt tab. 2 Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	815 560	416 921	159 566	236 073	3 000	
Upravený rozpočet	938 790	484 921	188 575	258 703	6 591	
Skutočnosť	938 790	484 921	188 575	258 703	6 591	

Príloha č. 1a – Zabezpečenie výkonu základných odborných činností

Prvok 08S0106 - Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	9 240			9 240		
Upravený rozpočet	9 240			9 240		
Skutočnosť	1 581			1 581		

Príloha č. 1b – Sprístupňovanie zbierkových predmetov a vedomosti o nich prostredníctvom expozícií, výstav

Prvok 08S0106 - Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	19 750			19 750		
Upravený rozpočet	19 750			19 750		
Skutočnosť	7 366			7 366		

Príloha č. 1c – Správa a prevádzka

Prvok 08S0106 - Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	786 570	416 921	159 566	207 083	3 000	
Upravený rozpočet	786 570	416 921	159 566	207 083	3 000	
Skutočnosť	929 843	484 921	188 575	249 756	6 591	

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 46	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	160 000	102 608	20 945	36 447		
Upravený rozpočet	160 000	102 608	20 945	36 447		
Skutočnosť	145 354	22 877	5 796	116 542	139	

Mimorozpočtové prostriedky od subjektov mimo VS

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 71	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	11 296	720		10 576		

Prioritné projekty

a. / Bežné výdavky

Prevoz exponátu lietadla Iljušin IL 18

Prvok 08T0103 Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	40 250			40 250		
Skutočnosť	40 250			40 250		

Príprava a realizácia „Jozef Murgaš“ – priekopník bezdrôtovej telegrafie

Prvok 08T0104 – Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	8 000			8 000		
Skutočnosť	8 000			8 000		

Majstri ducha OvaT, výstava na Slovensku, Messerschmitt I. - etapa reštaurovania lietadla

Prvok 08T010E – Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	39 000			39 000		
Skutočnosť	39 000			39 000		

Prioritné projekty
Kapitálové výdavky

Akvízie zbierkových predmetov

Prvok 08T0106 – Akvizícia zbierkových predmetov, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	40 000					40 000
Skutočnosť	40 000					40 000

4. HODNOTENIE FONDOV ORGANIZÁCIE

Sociálny fond

Počiatočný stav k 1. 1. 2014	1 054,71 €
Tvorba	
- povinný prídel vo výške 1 % a ďalší prídel vo výške 0, 5 %	8 196,96 €
Čerpanie	
- príspevok na stravovanie zamestnancov, stravné lístky	8 188,80 €
- odmena darca krvi	<u>50,00 €</u>
Zostatok fondu k 31. 12. 2014	1 012,87 €

Rezervný fond

Počiatočný stav fondu k 1. 1. 2014	0,00 €
Tvorba	<u>11 910,30 €</u>
- priznané poistné plnenie, strecha Hlavná 88, Košice	9 110,30 €
- udelenie titulu MK SR Múzeum roka 2013, odmena	2 000,00 €
Čerpanie	<u>11 296,33 €</u>
- Múzeum roka 2013 , odmeny zamestnancov	720,00 €
- Múzeum roka 2013, zhotovenie informačného baneru	68,16 €
- opravy budov, Hlavná 88, 86 Košice	9 104,52 €
- poplatky Štátna pokladnica	0,05 €
- výstava „Kanada –od mora k moru“	353,60 €
- výstava v Paríži, prenájom UNESCO	1 050,00 €
Zostatok fondu k 31.12.2014	613,97 €

5. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

V zmysle Zriaďovacej listiny STM nevykonáva podnikateľskú činnosť.

6. ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE

Podľa výkazu Súvaha Úč ROPO SFOV sú na riadku 60 evidované celkom **pohľadávky** vo výške 39 053 €, z toho po lehote splatnosti 4 984 € :

- 3 642 € - exekučne vymáhaná pohľadávka u nájomcu nebytových priestorov ATELIER AT, Anna Takáčová Košice, za prenájom nebytových priestorov na Hlavnej 90 v Košiciach,
- 1 342 € - exekučne vymáhaná pohľadávka u nájomcu nebytových priestorov Steel energy s.r.o., Košice, za prenájom nebytových priestorov na Hlavnej 88 v Košiciach.

Záväzky

Na riadku 151 Súvahy sú vykázané krátkodobé záväzky v lehote splatnosti do 1 roka v hodnote celkom 83 023 €, z toho :

- na riadku 152 – dodávatelia vo výške 9 926 €,
- na riadku 163 – sú vedené mzdové záväzky voči zamestnancom za výplatné obdobie 12/2014 vo výške 14 150 €,
- na riadku 164 – ostatné záväzky voči zamestnancom sú evidované zrážky z miezd voči zamestnancom za výplatné obdobie 12/2014 vo výške 21 591 €,
- na riadku 165 – zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia sú evidované záväzky za obdobie 12/2014 vo výške 29 905 €,
- na riadku 167 – ostatné priame dane, je evidovaná daň zo mzdy zamestnancov za obdobie 12/2014 vo výške 7 208 €,
- na riadku 168 – je evidovaná daň z pridanej hodnoty v sume 243 €.

7. PERSONÁLNE OTÁZKY

Slovenské technické múzeum (hlavné sídlo Hlavná 88 Košice) spravuje:

- dve špecializované múzeá Múzeum letectva v Košiciach, Múzeum dopravy v Bratislave,
- vysunuté pracoviská Múzeum J. M. Petzvala v Spišskej Belej, Kaštieľ v Budimíre, NKP v Solivare, Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve, Expozícia baníctva na Spiši v Spišskej Novej Vsi.

V záujme riadneho a plynulého zabezpečovania svojho poslania bola činnosť múzea v roku 2014 zabezpečovaná prostredníctvom hlavných organizačných úsekov:

Úsek generálneho riaditeľa

/10 zamestnancov/

zabezpečuje koordináciu a jednotnosť postupu a činnosti všetkých úsekov STM pri vykonávaní plánovacej, vyhodnocovacej, rozborovej a kontrolnej činnosti - ide o agendu právnu, kontrolnú, personálnu, obranu,

bezpečnosť a ochranu, utajované skutočnosti, rozmnožovňu, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, protipožiarnu a energetickú, agendu zahraničných stykov a rešerší, agendu informatika a bezpečnostného správcu, agendu konzervátor a reštaurátor.

Úsek odborných činností

/30 zamestnancov/

je nositeľom štatutárnych odborných úloh STM – budovanie a rozširovanie zbierkového fondu hmotných dokumentov o vývoji techniky a exaktných vied na Slovensku ako aj o podiele Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky, evidencia zbierkového fondu STM, ochrana, odborné spracovanie, prezentácia zbierkového fondu, budovanie odbornej knižnice, vzdelávacia, kultúrno-výchovná, popularizačná a propagačná činnosť, poskytovanie informačných, odbornoporadenských a ďalších odborných služieb pre iné subjekty, spolupráca na vedecko-výskumnej činnosti iných inštitúcií a riešenie vlastných výskumných úloh.

Úsek marketingu, prezentácie a služieb

/12 zamestnancov/

koordinuje a zabezpečuje výstavnú činnosť v súčinnosti s ekonomicko-prevádzkovým úsekom a kurátormi, vykonáva a zabezpečuje lektorskú a dozorcovskú činnosť, zabezpečuje kvalitu lektorských textov a výkladov, pripravuje a realizuje propagačnú a informačnú činnosť, zabezpečuje vyhotovenie rôznych printových a elektronických propagačných materiálov, publikácií, novín a iných edičných materiálov múzea, zabezpečuje múzejnú pedagogickú činnosť, najmä edukačné programy v oblasti exaktných vied, histórie techniky a priemyslu, zabezpečuje agendu zahraničných stykov a rešerší.

Úsek ekonomicko-prevádzkový

/27 zamestnancov/

zabezpečuje prevádzku STM a hospodársko-údržbársku činnosť (vypracováva koncepcie rozvoja, plány a rozpočty STM tak, aby vecne a termínovo zabezpečovali plnenie plánu hlavných úloh a ostatných úloh, zabezpečuje ochranu majetku štátu v správe STM, sleduje dodržiavanie ekonomických ukazovateľov, vypracováva materiály, správy a rozborov týkajúce sa hospodárenia STM, kontroluje vecné, finančné a časové plnenie plánovaných a prikázaných úloh, zabezpečuje verejné obstarávanie tovarov, verejných prác a služieb s platnými predpismi, zabezpečuje dopravnú činnosť, investičnú činnosť, materiálno-technické zabezpečenie, opravu a údržbu objektov, vedenie pokladničnej, mzdovej a finančnej agendy).

Prehľad o počte a štruktúre zamestnancov k 31. 12. 2014

Stav zamestnancov vo fyzických osobách (FO):	79	z toho: 41 žien a 38 mužov
Priemerný evidenčný počet zamestnancov (FO):	78	z toho odborných: 43
Priemerný prepočítaný stav zamestnancov:	71	z toho odborných: 41

Podľa zaradenia pracovalo na jednotlivých úsekoch:

generálneho riaditeľa	10 zamestnancov, z toho 4 ženy
na úseku hlavnej činnosti	30 zamestnancov, z toho 16 žien
na úseku marketingu, prezentácie a služieb	12 zamestnancov, z toho 7 žien
a na úseku ekonomicko-prevádzkovej činnosti	27 zamestnancov, z toho 14 žien

Personálny rozvoj – rok 2014

	VH	VŠ	ÚS	SO	Z	Spolu
Vedúci zamestnanci	0	9	0	0	0	9
Kurátori spolu	0	10*(-2)	3	0	0	13* (-2)
z toho	Prírodné vedy	0	1	0	0	1
	Technické vedy	0	7	3	0	10
	Spoločenské vedy	0	2	0	0	2
Kustódi	0	0	1	0	0	1
Lektori	0	7	8	0	0	15
Dokumentátori	0	0	1	0	0	1
Knihovníci	0	0	1	0	0	1
Reštaurátori	0	1	4	0	0	5

THP	0	6	4	0	0	10
Fotografi	0	0	1	0	0	1
Ostatní	0	1	14	6	4	25
Počet zamestnancov spolu		32	37	6	4	79
z toho ženy	0	13	23	1	4	41
z toho ZPS	0	2	2	0	0	4

* v tom 2 vedúci zamestnanci

Štruktúra pracovného zaradenia zamestnancov

Vedúca úroveň	Funkcie odborného úseku							Administratíva	Ostatní
	Kurátor	Kustód	Reštaurátor	Dokumentátor	Fotograf	Knihovník	Lektor		
9	13*	1	5	1	1	1	15	10	25
z toho ženy 3	6**	1	1	1		1	9	8	12
z toho ZPS							2	1	1
S p o l u	46 (-2)						10	10	25

* v tom 2 vedúci zamestnanci

**v tom 1 vedúca zamestnankyňa

Veková štruktúra zamestnancov

	do 20 rokov	21 - 30	31 – 40	41 – 50	51 – 60	nad 60 rokov
	0	8	10	8	30	23
z toho ženy		4	6	5	16	10
z toho ZPS		0	1	1	1	1

Vekový priemer zamestnancov je 53 rokov, z toho ženy 51 a muži 55 rokov.

Plnenie povinného podielu zamestnania občanov so zdravotným postihnutím

STM za rok 2014 splnilo povinný podiel 3,2 % zamestnania osôb so zdravotným postihnutím nad rámec zákona o zamestnanosti.

Pohyb zamestnancov

V priebehu roku 2014 boli z pracovného pomeru uvoľnení 6 zamestnanci, prijatí za uvedené obdobie boli 7 noví zamestnanci.

Prehľad o uvoľnených zamestnancoch			
Dôvod	Spolu	z toho ženy	z toho ZPS
Dohoda	1	0	0
Výpoveď zo strany zamestnanca	-	-	-
Výpoveď zo strany zamestnávateľa	-	-	-
Zrušenie prac. pomeru v skúšobnej dobe	-	-	-
Iné (SD star. dôchodok, ID invalid. dôch. doba určitá)	5	4	1
S p o l u	6	4	1

Prehľad o prijatých zamestnancoch			
Spôsob	spolu	z toho ženy	z toho ZPS
Z Úradu práce	3	0	0
Konkurzy			
Iné	4	2	1
S p o l u	7	2	1

V organizácii bol v roku 2014 týždenný fond pracovného času 37,5 hod. s pružnou pracovnou dobou od 7,00 – 8,00 do 15,00 – 16,00 hod.

V hodnotenom období bola v STM umožnená absolventská a odborná prax šiestim študentom, a to na úseku odbornej činnosti.

Podpora profesionálneho rastu bola realizovaná prostredníctvom účasti na rôznych kurzoch, seminároch, školeniach a pod., ktorých sa zúčastňovali zamestnanci všetkých úsekov.

Názov	Kurz (K) / Školenie (š) / Seminár (S) / Stáž (T)	Počet zamestnancov
Povinnosti mzdovej účtovníčky /Bérešová/	S	1
Ročná mzdová uzávierka /Bérešová/	S	1
Základné periodické skúšky zvarania /Kažimír/	š	1
Seminár pracovné cesty, použ. motorových vozidiel /Bérešová/	š	1
Školenie DPH, kontr. výkazy k DPH /Zaracká/	š	1
Preškolenie vodičov /Sejkanič, Zadora/	š	2
Odborná konferencia /Melich/	S	1
Seminár konzervátorov /Kažimír/	S	1
Seminár verejné obstarávanie /Fabová/	S	1
Školenie vysokozdvížne vozíky /Zadora, Sivec/	š	2
Katalogizácia /Ďuricová/	š	1
Odborné múzejné činnosti /Benko, Jahodová, Žuffová/	T	3

Účasť zamestnancov na ďalších odborných podujatiach je predmetom vyhodnotenia v časti 8. Ciele organizácie v roku 2014 a prehľad ich plnenia – Vzdelávacia činnosť.

8. CIELE ORGANIZÁCIE V ROKU 2014 A PREHĽAD ICH PLNENIA

Projekty a v rámci nich Slovenským technickým múzeom realizované činnosti v roku 2014 v súlade s Kontraktom napĺňali nasledovné ciele a ich ukazovatele:

1. Nadobúdanie zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: 30 ks zbierkových predmetov
 Reálne plnenie: 259 ks zbierkových predmetov

2. Odborná ochrana a bezpečnosť zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: obnova vybavenia depozitárov meracími prístrojmi na sledovanie mikroklimatických podmienok
 Reálne plnenie: z dôvodu nedostatku financií riešené len čiastočne – zakúpenie 7 ks jednoduchých vlhkomerov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: odborné ošetrovanie 100 ks zbierkových predmetov
 Reálne plnenie: odborné ošetrených 437, z toho 168 ks zbierkových predmetov v rámci NP Digitálne múzeum a 3 dodávateľsky

Kontraktom stanovený ukazovateľ: realizácia čiastkových odborných revízií – 3 revízie
 Reálne plnenie: 4 riadne revízie a 2 mimoriadne revízie

3. Odborná evidencia zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: spracovanie druhostupňovej evidencie prírastkov z roku 2013 v počte 66 ev. j., rekatologizácia 300 evidenčných záznamov
 Reálne plnenie: spracovaných 42 katalogizačných záznamov prírastkov z roku 2013 rekatologizovaných 3 681 evidenčných záznamov

4. Realizácia vedeckovýskumnej činnosti

Kontraktom stanovený ukazovateľ: riešenie 5 vedeckovýskumných úloh
 Reálne plnenie: v rámci vstupných oponentúr bolo odsúhlasené riešenie 5 vedeckovýskumných úloh

5. Realizácia odbornej metodologickej činnosti

Kontraktom stanovený ukazovateľ: realizácia odborných podujatí – 2 odborné semináre
Reálne plnenie: sympóziu Ochrana pamiatok dopravy na Slovensku
odborné zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky pri ZMS
seminár Vojsa a technický pokrok
seminár k 50. výročiu založenia Múzea J. M. Petzvala v Sp. Belej

6. Sprístupňovanie zbierkových predmetov prostredníctvom expozícií, výstav a sprievodných podujatí, edičnej a publikačnej činnosti, vrátane prezentácie v zahraničí

Kontraktom stanovený ukazovateľ: zabezpečenie prevádzky 29 stálych expozícií, 2 špecializovaných zariadení, realizácia 3 vlastných výstav, prezentácia 1 výstavy v zahraničí, dovoz 1 výstavy zo zahraničia, realizácia sprievodných podujatí v počte 12, vydanie 2 edičných titulov
Reálne plnenie: prevádzkovaných 29 stálych expozícií, VTC a planetárium, realizovaných 7 vlastných výstav a 10 repríz vlastných výstav, 1 výstava vyvezená do zahraničia, 1 dovezená zo zahraničia realizovaných 358 sprievodných podujatí, redakčne spracované 3 odborné edičné tituly – z dôvodu nedostatku financií nevydané

7. Propagácia múzea vo vzťahu k verejnosti prostredníctvom marketingovej komunikácie

Kontraktom stanovený ukazovateľ: pravidelná propagácia výstupov odborných múzejných činností rôznymi formami, vrátane realizácie špecializovaných podujatí v rámci ostatnej prezentačnej činnosti
Reálne plnenie: realizovaná pravidelná propagácia rôznymi formami

9. Participácia na národnom projekte Digitálne múzeum

Kontraktom stanovený ukazovateľ: realizácia digitálnej vizualizácie 3068 ks zbierkových predmetov a aktivity v rozsahu určenom Zmluvou č. 03/2011/OP o nájme zbierkových predmetov uzatvorenej medzi Múzeom SNP a STM
Reálne plnenie: plnenie od novembra 2014, k 31. 12. 2014 digitálne nasnímaných 1 329 zbierkových predmetov
ukončené konzervovanie 447 ks zbierkových predmetov

10. Poskytovanie informačných a poradenských služieb v oblasti starostlivosti o pamiatky vedy, výroby a techniky

Kontraktom stanovený ukazovateľ: konzultačná činnosť pre odbornú a ostatnú verejnosť, vrátane prevádzkovania špecializovanej knižnice
Reálne plnenie: poskytnuté konzultácie múzejným organizáciám, nemúzejným organizáciám a súkromným osobám
prevádzkovaná špecializovaná knižnica, zriadená vysunutá špecializovaná knižnica v pobočke STM-Múzeum letectva

10. Správa a prevádzka pobočiek a vysunutých expozícií

Kontraktom stanovený ukazovateľ: správa a prevádzka pobočiek a vysunutých expozícií
Reálne plnenie: spravované a prevádzkované boli všetky 2 pobočky a 5 vysunutých expozícií a 1 NTP

Podrobné hodnotenie a analýza vývoja Slovenského technického múzea

BUDOVANIE A ODBORNÁ SPRÁVA ZBIERKOVÉHO FONDU

Akvizičná činnosť

V roku roku 2014 nadobudlo STM do spravovaného zbierkového fondu celkovo 184 ev. j. prírastkov, čo predstavuje 259 ks zbierkových predmetov. 135 ks bolo nadobudnutých kúpou, 30 ks vlastným prieskumom, 93 ks darom, 1 ks prevodom správy. Komisia na tvorbu zbierok (KTZ) zasadala jedenkrát, konkrétne 25. 6. 2014, pričom posúdila 192 návrhov na nadobudnutie predmetov do zbierkového fondu STM a návrhy na vyradenie 83 ev. j. zbierkových predmetov. Oproti pôvodným zámerom sa nepodarilo získať finančne náročnejšie artefakty, najmä z oblasti histórie cestnej dopravy, letectva, strojárstva. Veľmi pozitívny je však vzrast počtu zbierkových predmetov nadobudnutých darom s vysokou dokumentačnou hodnotou. Posun aktívnej selekcie akvizičných zámerov do obdobia II. polovice 20. storočia prináša so sebou nielen zvýšené finančné nároky, ale aj nároky na rozhľad v dokumentovaných technických odboroch.

Prírastky zbierkového fondu Slovenského technického múzea v Košiciach v roku 2014

Zbierka	Prírastky spolu		Kúpa		Vlastný zber / prieskum		Dar		Výmena prevod		Pôvodný inventár		Nadobúdacia hodnota	Fin. hod. použitá na akvizíciu
	inv.j.	ks	inv.j.	ks	inv.j.	ks	inv.j.	ks	inv.j.	ks	inv.j.	ks	€ (EUR)	€ (EUR)
ASTRONÓMIA	6	6	3	3	3	3	-	-	-	-	-	-	240	135
BANÍCTVO	3	40	3	40	-	-	-	-	-	-	-	-	380	380
BA-DOPRAVA	4	4	1	1	-	-	3	4	1	1	-	-	50 025	500
ELEKTROTECHNIKA	68	68	33	33	-	-	35	35	-	-	-	-	2 605	960
FOTO - KINO	18	18	11	11	7	7	-	-	-	-	-	-	560	480
FYZIKA	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
GEODÉZIA - KARTOGRAFIA	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
HODINÁRSTVO	5	5	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	4 100	4 100
HUTNÍCTVO	4	4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	90	90
CHÉMIA	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
KOVÁČSTVO	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30
LETECTVO	43	62	6	25	6	6	31	31	-	-	-	-	17 608	*12 278
MÚZEUM MEDZEV	6	6	-	-	6	6	-	-	-	-	-	-	740	0
PRIEMYSELNÝ DIZAJN	4	4	3	3	1	1	-	-	-	-	-	-	220	205
RÔZNE	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
STROJÁRSTVO	14	33	5	5	4	4	5	24	-	-	-	-	10 240	8 420 **11 972
KANCELÁRSKE STROJE	8	8	4	4	3	3	1	1	-	-	-	-	565	450
SPOLU	184	259	79	135	30	30	74	93	1	1	0	0	87 403	40 000

* v tom záloha na 1 ks ZP (lietadlo Zlin Z-226, určená nadobúdacia finančná hodnota 11 000 Eur, zaplatené 5 863 Eur)

** doplatok za ZP nadobudnutý v roku 2013 (Ford T)

Z významných akvizícií do jednotlivých zbierok možno uviesť napr.: mlynská jednoduchá valcová stolica od firmy K. Poledniak z roku 1913, vežové hodiny z roku 1890, kovoobrábací sústruh na transmisný pohon z prelomu 19. a 20. storočia, multikára M 21 z roku 1962, letecký turbovrtuľový motor AI-20, artefakty z lietadla Ju-52 havarovaného v Tichej doline v roku 1944.

V roku 2014 bola realizovaná náročná demontáž a preprava lietadla Il-18 z Maďarska (Abda, Győr) do STM-Múzea letectva. Po odbornej montáži a čiastočnom reštaurovaní bude vystavené v exteriéri múzea. Dané lietadlo je predmetom dlhodobej výpožičky s predpokladom nadobudnutia formou daru. Nadobudnutie formou daru je v štádiu riešenia aj v prípade lietadla Il-14 prevezeného do STM-Múzea letectva zo súkromného leteckého múzea Prešove.

Odborná evidencia

K 31. 12. 2014 tvorilo zbierkový fond STM 17 534 ev. j. zbierkových predmetov, čo predstavuje 34 447 ks. Počas roka systematicky pokračovali práce na elektronickej evidencii, ktorá je v súlade s legislatívou SR realizovaná elektronicke, konkrétne prostredníctvom katalogizačného modulu ESEZ 4G. Celkovo je v databáze elektronickej evidencie záznamov STM spracovaných 15 786 prvostupňových záznamov a 16 788 katalogizačných záznamov k 18 954 ks zbierkových predmetov. V rámci databázy je opis 8 183 zbierkových predmetov doplnený minimálne 1 obrazovým záznamom, pričom celkovo je ku katalogizačným kartám priložených 9 311 obrazových záznamov.

Pri spracovávaní odbornej evidencie bola prioritou kladená na rekatalogizáciu zbierkových predmetov zaradených do digitalizácie v rámci národného projektu Digitálne múzeum. Upravených a doplnených bolo celkovo 3 681 katalogizačných záznamov. Zároveň v priebehu roka 2014 spracovali kurátori STM 44 nových katalogizačných záznamov k prírastkom z roku 2013. Z celkového počtu prírastkov z roka 2013 je spracovaných 70 %. Do katalogizačného modulu bolo priložených 735 obrazových záznamov. Celkovo bolo evidovaných 6 660 prístupov oprávnených pracovníkov do katalogizačného modulu centrálného systému pre elektronicke evidencie zbierok. V spolupráci so SNM-Muzeologickým kabinetom boli priebežne riešené úpravy záznamov v Múzejnom tezaure, databáze záznamov pojmových, predmetových, geografických a korporatívnych autorít. Celkovo bolo spracovaných 96 hesiel, prevažne personálnych a korporatívnych autorít.

V rámci tvorby Fotoarchívu STM boli v priebehu hodnoteného obdobia vytvárané obrazové záznamy zbierkových predmetov a dokumentované boli prezentačné aktivity STM. Celkovo bolo vyhotovených 184 obrazových záznamov prírastkov z roku 2014 a 213 obrazových záznamov odborne ošetrovaných zbierkových predmetov. Do Fotoarchívu – časť zbierkové predmety bolo zapísaných 184 ev. j. Pre časť Fotoarchív – všeobecné bolo vyhotovených 3 623 snímok z podujatí a aktivít realizovaných v roku 2014 v STM. Zároveň systematicky pokračovala digitalizácia pôvodných obrazových záznamov (negatívy a pozitívy) zbierkových predmetov.

Odborná revízia zbierkového fondu

V roku 2014 bol v STM započatý nový cyklus odborných revízií zbierkového fondu. Realizované boli, v súlade s Plánom hlavných úloh, štyri čiastkové odborné revízie, pričom bolo fyzicky revidovaných 3 116 ev. j. zbierkových predmetov v zbierkach Priemyselný dizajn, Fyzika, Astronómia, Doprava. Zároveň prebehli dve mimoriadne revízie, konkrétne zbierok Fyzika a Chémia z dôvodu zmeny kurátora. Vysporiadané boli nedostatky zistené v roku 2013 pri mimoriadnej odbornej revízii zbierky Stavebníctvo.

Odborné uloženie zbierkových predmetov

V nadväznosti na materiál *Návrh optimalizácie odborného trvalého uloženia zbierok v správe STM* spracovaný v roku 2013 bola vyvíjaná snaha o riešenie dovybavenie depozitárov úložným mobiliárom, manipulačnou technikou, prístrojovou technikou pre meranie a zaznamenávanie mikroklimatických podmienok. Z dôvodu nedostatku financií však aj základné potreby pre relevantnú pasívnu starostlivosť a manipuláciu so zbierkovými predmetmi ostávajú neriešené.

Jediným komplexným riešením problémov v tejto oblasti je realizácia projektu vybudovania veľkoplošného depozitára. Projekt bol, v upravenej podobe, opätovne predložený zriaďovateľovi ako priorita na roky 2015 – 2017. Výstavba veľkoplošného depozitára v priestoroch STM-Múzea letectva by vyriešila problémy s nedostatočnou priestorovou kapacitou depozitárov, nevhodnými mikroklimatickými podmienkami, problémy s manipuláciou zbierok, nadmerným časovým zaťažením kurátorov pri kontrolách veľkého počtu dislokovaných depozitárov, ako aj finančným zaťažením STM pri platbách za nájom.

V roku 2014 sa nepodarilo riešiť ani problém depozitárnych priestorov pre STM-Múzeum dopravy. Pre tento účel bolo vytipovaných viacero objektov. Nájom, najmä z finančných dôvodov, nebol realizovaný. Situácia v rámci trvalého uloženia zbierok STM sa stáva kritickou. Vyčlenené priestory sú kapacitou a situačne nevyhovujúce, mobiliárové vybavenie je kvalitatívne nevyhovujúce, z dôvodu nedostatočnej meracej techniky nie je systematicky vykonávané ani zisťovanie základných mikroklimatických podmienok atď. Napriek naplánovanému finančnému krytiu týchto potrieb vo výške 3 840 Eur, STM v roku 2014 v skutočnosti mohlo vynaložiť na túto činnosť 861 Eur.

ODBORNÁ OCHRANA ZBIERKOVÉHO FONDU

Reštaurovanie, konzervovanie

	Počet ks	Fin. náklady v Eur
Vlastnými prostriedkami	266	*902
Dodávateľsky	3	**19 500
V rámci NP Digitálne múzeum	168	v riadku I.
Spolu	437	20 402

* Vrátane nákladov na materiál na konzervovanie zbierkových predmetov Múzeum SNP - Digitalizačným centrom. Materiál zatiaľ nebol refundovaný.

** Vrátane účelovej dotácie na realizáciu I. etapy prioritného projektu Reštaurovanie lietadla Messerschmitt (19 000 Eur).

Konzervovanie a reštaurovanie zbierkových predmetov bolo zabezpečované prevažne vlastnými prostriedkami pracovníkmi referátu ochrany zbierkového fondu STM. V roku 2014 pracovalo na tomto referáte spolu 5 zamestnancov, z toho 1 v pobočke STM-Múzeu letectva. Pracovníkmi STM boli ošetrované ZP zo zbierok Astronómia (1), Baníctvo (35), Elektrotechnika (3), Geodézia a kartografia (12), Hutníctvo (1), Kováčstvo (14), Letectvo (7), Strojárstvo (2). Dodávateľsky bolo riešené reštaurovanie historického bicykla Michaux z r. 1870 a ako prioritný projekt I. etapa reštaurovania lietadla Messerschmitt Bf-109.

Z kalkulovaných 38 000 Eur na reštaurovanie krídiel a zabezpečenie originálnych komponentov bolo zriaďovateľom pridelených 19 000 Eur. Dodávateľsky boli reštaurované nosné časti krídiel stíhačky.

Samostatným problémom je udržiavanie vybraných ZP v prevádzkyschopnom a funkčnom stave. Ide najmä o predmety zbierky Elektrotechnika, veteránske vozidlá, pohonné jednotky a iné stroje, najmä zo zbierok Strojárstvo, Energetika čo zatiaľ STM zabezpečuje svojpomocne. Špecifické potreby zbierkových predmetov v interaktívnej expozícii Sieň elektrických výbojov boli riešené zmluvne s firmou KFŠ - Delta, s.r.o. Bardejov, ktorá zabezpečila pre STM servisné zásahy. V I. polroku 2014 bola riešená funkčnosť plazmového stípa.

K 31. 5. 2014 bol ukončený dočasný pracovný pomer 1 konzervátora v Múzeu SNP. K danému dátumu bolo zrealizované zmluvne stanovené ošetrovanie v rozsahu konzervovania u 447 ks zbierkových predmetov selektovaných pre digitalizáciu. V hodnotenom období bolo v rámci projektu vykazaných 168 konzervovaných ZP. Vážnymi nedostatkami spolupráce s Múzeom SNP na konzervovaní ZP v rámci NP Digitálne múzeum bolo najmä zásadné navýšenie požadovaného počtu ošetrených ZP v STM (pôvodne plánovaných 89 ZP vzrástlo na 447), nezabezpečenie materiálu na konzervovanie (k 31. 12. 2014 nerefundovaný), riešenie administratívnych náležitostí (modul pre elektronické konzervátorské listy, protokoly o pohybe ZP) konzervátorských úkonov až počas plynutia výkonov.

V spolupráci s OZ Slovenský plavebný kongres pokračovali práce na komplexnej obnove a adaptácii plavidla Šturec na tzv. Lodné múzeum. Realizovaný bol presun plavidla, príprava a adaptácia historického lodného výťahu na vytiahnutie plavidla na súš, rozbor znečistených tekutín v nádržiach a ich prečerpanie, očistenie ponornej plochy od depozitov a základné konzervačné práce. Rozpracovaný bol zámer 3 etáp komplexného odborného ošetrovania plavidla a predložený ako prioritný projekt na obdobie 2015 – 2017 zriaďovateľovi.

Neriešeným však naďalej zostáva zabezpečenie systematického odborného ošetrovania zbierkových predmetov v STM-Múzeu dopravy v Bratislave. Poddimenzovaný rozpočet nedovoľuje navýšovať prostriedky na mzdy a odvody a teda vytvoríť v organizačnej štruktúre pozíciu konzervátora, ani zriadiť konzervátorské pracovisko v tejto pobočke STM.

Oproti plánovanej potrebe na zabezpečenie konzervovania a reštaurovania zbierkových predmetov vo výške 3 700 Eur, bolo možné reálne vynaložiť na túto činnosť 500 Eur.

VEDECKO-VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

V mesiaci máj 2014 sa uskutočnilo zasadnutie Kabinetu STM pre dejiny vedy a techniky. V rámci programu prebehli výstupné oponentúry vedeckovýskumných úloh (VVÚ) riešených v období 2011 – 2013. Posúdené boli VVÚ s nasledovným záverom:

Názov úlohy	Riešitelia	Závery
Vývoj a výroba leteckých piestových motorov v Československu a Slovenskej republike	Ing. Hájek Ing. Ondrejčák	Realizovať redakčnú úpravu a prepress pre elektronické vydanie v spolupráci s TU Košice
História metalurgie od prvopočiatkov do konca 18. storočia (informácie pre softwarové spracovanie)	Ing. Lobodová	Realizovať prieskum a výber partnera pre sfw spracovanie výstupu VVÚ pre účely doplnenia interaktívnych prvkov do expozície hutníctva v STM Košice
Interaktívne exponáty pre Vedecko-technické centrum Košice (VTC) - strojárstvo, energetika, elektrotechnika, fyzika	Ing. Roman RNDr. Mešterová	Cieľ naplnený sprístupnením VTC

Vstupnými oponentúrami prešli nasledovné VVÚ:

Názov úlohy	Riešitelia	Trvanie	Odbor	Výstup
História hnedouhoľného baníctva na Slovensku	Ing. Žuffová Ing. Klaučo D. Rosová	2013 – 2015	dejiny techniky	scenár expozície
Tendencie hutníckej výroby v rokoch 1960 – 1990 na Slovensku	Ing. Lobodová	2014 – 2016	dejiny techniky	štúdia, námet výstavy
Dejiny priemyselného dizajnu na Slovensku od 80. rokov po koniec 20. storočia	Ing. Klíma	2014 – 2015	dejiny techniky	štúdia
Letecká akrobacia v Československej, Českej a Slovenskej republike	Ing. Ondrejčák Ing. Hájek	2014 – 2015	dejiny techniky	štúdia, scenár výstav

Názov úlohy	Riešitelia	Trvanie	Odbor	Výstup
Čas a časomerná technika	Ing. Majerník	2014 - 2015	dejiny techniky	scenár

Publikačná činnosť pracovníkov múzea v roku 2014

Monografie

KLÍMA, L.: Jozef M. Petzval priekopník modernej optiky a fotografie. CVTI SR, Bratislava, 2014. ISBN 978-80-89354-27-6.

Štúdie

ROSOVÁ, D.: História fotografie na Spiši 1859 – 1956. In: Od dagerotypu po fotopocztówki. Tatrzaský Park Narodowy. Zakopane, 2013. s. 59 – 70. ISBN 978-83-61788-79-9.

ROSOVÁ, D.: Kultúrno-spoločenský život v meste v rokoch 1945-1989. In: Chalupecký, I. (zost.): Dejiny mesta Spišská Nová Ves. Spišská Nová Ves, 2014. s. 519 - 541. ISBN 978-80-971811-7-8.

ROSOVÁ, D.: Zdravotníctvo v meste Spišská Nová Ves. In: Chalupecký, I. (zost.): Dejiny mesta Spišská Nová Ves. Spišská Nová Ves, 2014. s. 554 - 557. ISBN 978-80-971811-7-8.

KLÍMA, L. Fotoaparát Kodak No 2 Bulls Eye Model. In: Príbeh predmetu. Rok 1914. Vydal Zväz múzeí na Slovensku, 2014. s. 54 - 55. ISBN 978-80-971748-0-4.

Články v odbornej tlači

ŠULLOVÁ, Z.: Technické pamiatky a ich využitie na múzejné účely na príklade pamiatok v správe Slovenského technického múzea. In: Múzeum 3/2014. Bratislava, 2014.

Popularizačné články

Múzejné noviny STM, 2014:

BENKO, E.: Mlynská stolica – nový prírastok do zbierky Strojárstva STM.

HÁJEK, M.: Dopravné múzejníctvo – súčasný stav ochrany pamiatok letectva na Slovensku.

JAHODOVÁ, M.: Dielo zvonolejára a umeleckého kováča Alexandra Buchnera v zbierkovom fonde STM.

KLÍMA, L.: Inovovaný Petzvalov objektív po 174 rokoch v múzeu J. M. Petzvala.

KOLLÁR, M.: Prínos veteranistov k uchovaniu pamiatok cestnej dopravy na Slovensku.

LABANIČ, E. - ŠULLOVÁ, Z.: Miesto, aktivity a možnosti dopravného múzejníctva v činnosti STM.

LOBODOVÁ, D.: Cezhraničná spolupráca Poľsko – Slovenská republika.

LOBODOVÁ, D.: Slovenská železná cesta v spolupráci s Maďarskom.

MARÁKY, P.: Múzeum dopravy v Bratislave – 15 rokov v službách ochrany dopravných tradícií.

MEŠTEROVÁ, J.: Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013.

MEŠTEROVÁ, J.: Optické ilúzie vo Vedecko-technickom centre pre deti a mládež.

ROMAN, J.: Jozef Murgaš a jeho dielo zastúpené v zbierkovom fonde STM

ŠULLOVÁ, Z. : Festival múzeí Slovenska 2014.

ŠULLOVÁ, Z. : Múzeum v čase, čas v múzeu. Rok 1914. Príbeh predmetu.

ŠULLOVÁ, Z.: Tretie víťazstvo. Múzeum roka 2013.

ŠULLOVÁ, Z.: Ocenenia ZMS 2014.

TILLOVÁ, V.: Peter Miterhofer – priekopník písacieho stroja.

Rukopisy:

Cyklos prednášok a prezentácií Objavy a vynálezy I. Košice, január – november 2014:

MAJERNÍK, M.: Nie sú hodiny ako hodiny.

ŽUFFOVÁ, M.: Svetlo v podzemí. Bezpečnostné lampy.

JAHODOVÁ, M.: Melódia starých hámrov.

LOBODOVÁ, D.: Nie je pec ako pec. Železiarstvo v období prechodu na dvojstupňovú výrobu.

ONDREJÁK, P.: Optické letecké zameriavače.

BENKO, E.: Ozubené kolesá. Prevody včera a dnes.

ROMAN, J.: Niekedy pred érou mobilných telefónov. Jozef Murgaš a bezdrôtový prenos správ na diaľku.

KLÍMA, L.: Thonet.

SEMANOVÁ, M.: Astronomické pozorovania kedysi a dnes.

MEŠTEROVÁ, J.: Š. A. Jedlik – vedec, pedagóg, technik a vynálezca.

TILLOVÁ, V.: Od rýchlopisu ku krasopisu.

Dopravné múzejníctvo a ochrana pamiatok dopravy. Sympóziu, Bratislava, 24. 6. 2014

LABANIČ, E. – ŠULLOVÁ, Z.: Miesto, aktivity a možnosti dopravného múzejníctva v činnosti STM.

HÁJEK, M.: Dopravné múzejníctvo – súčasný stav ochrany pamiatok letectva na Slovensku.

KOLLÁR, M.: Prínos veteranistov k uchovaniu pamiatok cestnej dopravy na Slovensku.

MARÁKY, P.: Múzeum dopravy v Bratislave – 15 rokov v službách ochrany dopravných tradícií.

Zbierky dejín techniky I. Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014

ŠULLOVÁ, Z.: Aktuálne o odborných múzejných činnostiach.

ŠULLOVÁ, Z.: Vedecko-technické centrum pre deti a mládež pri STM v Košiciach.

BENKO, E.: Nový prírastok do zbierky Strojárstva STM – mlynská stolica.

ŽUFFOVÁ, M.: Úspešná akvizícia za dverami bytu.

KLÍMA, L.: Priemyselný dizajn v zbierkach STM.

TILLOVÁ, V.: Zbierky Polygrafia a Kancelárska technika v správe STM v kontexte vývoja a výroby písacích strojov na území bývalého Československa.

ONDREJÁK, P.: Zbierka letectva a leteckej techniky v STM-Múzeu letectva – fakty a zaujímavosti.

JAHODOVÁ, M.: Zásady odborného uloženia zbierkových predmetov.

HÁJEK, M.: STM-Múzeum letectva – súčasný stav a perspektívy.

ROMAN, J.: Prezentačné aktivity STM k 150. výročiu narodenia Jozefa Murgaša.

MARÁKY, P.: Dopravné múzejníctvo.

Vedeckotechnické centrá a múzeá – priestor na spoluprácu. Konferencia MUT, Krakow, 14. - 16. 10. 2014

ŠULLOVÁ, Z. – HÁJEK, M.: Scientific and Technical Centre for Children and Youth – a new interactive exhibition of Slovak Technical Museum.

Vojna a technický pokrok. Seminár, Košice, 12. 11. 2014

ROMAN, J.: Prenos informácií a telegrafia v období I. sv. vojny.

ONDREJÁK, P.: Od brokovnice k synchronizácii. Výzbroj lietadiel v období I. sv. vojny.

Odborná metodická činnosť

V rámci odbornej metodickej činnosti bolo 22. júna 2014 v STM-Múzeu dopravy realizované sympóziu Dopravné múzejníctvo a ochrana pamiatok dopravy na Slovensku. Program sympózia sa orientoval na súčasný stav ochrany pamiatok železničnej, leteckej, cestnej a lodnej prepravy. 23 príspevkov a prezentácií a účasť 80 osôb potvrdila vysoký záujem zainteresovaných inštitúcií i súkromných osôb na zachovávaní pamiatok dopravy a rozvoji dopravného múzejníctva na Slovensku.

Organizačne a obsahovo pripravilo STM prvé zasanutie Komisie pre zbierky dejín techniky založenej v roku 2014 pri Zväze múzeí na Slovensku. Podujatie sa uskutočnilo 2. a 3. októbra 2014 v Banskej Štiavnici za účasti 30 múzejníkov. V rámci odborného programu, ktorého cieľom bola výmena informácií o obsahu a štruktúre zbierok viažucich sa k dejinám techniky v múzeách v SR, prístupe k odbornému ošetrovaniu a špecifikám odborného uloženia týchto zbierkových predmetov, ako aj informácií o prístupe k prezentácii, vrátane podmienok mobility a starostlivosti o nehnuteľné technické pamiatky odznelo celkovo 14 prezentácií. V diskusii sa prítomní dotkli aj otázok financovania múzeí, digitalizácie ZP v rámci NP Digitálne múzeum, problematiky odborného ošetrovania ZP, osobitne významu zachovania a obnovy funkčnosti zbierok dejín techniky.

Pri príležitosti 50. výročia zriadenia Múzea J. M. Petzvala realizovalo STM v Spišskej Belej dňa 29. októbra 2014 spomienkový seminár spojený s odborným programom. Príspevky a prezentácie boli tematicky zamerané na potenciál a špecifiká Múzea J. M. Petzvala a múzeí fotografickej a kinematografickej techniky všeobecne.

V spolupráci so Slovenským zväzom vedecko-technických spoločností bol realizovaný odborný seminár Vojna a technický pokrok. V sídle STM na Hlavnej ul. v Košiciach odznelo 7 prednášok tematicky zameraných na I. svetovú vojnu a jej priebeh, bojové látky použité v tejto vojne, letectvo a výzbroj lietadiel, telegrafiu a prenos informácií v I. sv. vojne ai. Seminár bol realizovaný 12. novembra 2014 ako jedna z viacerých aktivít STM v rámci kampane Múzeum v čase, čas v múzeu, vyhlásenej Zväzom múzeí na Slovensku.

V súlade s poslaním STM boli v priebehu roka 2014 odbornými pracovníkmi STM poskytované konzultácie k odborným prácam z oblastí súvisiacich so špecializáciou STM. Pomoc bola poskytnutá múzejným aj nemúzejným inštitúciám a súkromným osobám. Konzultované boli témy: fotografická technika, hodinárstvo, strojárstvo, osobnosti vedy a techniky na Slovensku, potenciál eventových podujatí v múzeách na Slovensku, digitalizácia zbierok dejín techniky ai.

V rámci implementácie Stratégie rozvoja múzeí a galérií do roku 2018, Rozvoj ľudských zdrojov – vytváranie podmienok na zvyšovanie vzdelania a ďalšie rozširovanie odbornosti zamestnancov múzeí a galérií a v súlade s Konceptiou rozvoja úseku odborných činností STM absolvovali 3 odborní pracovníci (pozícia kurátor) 14-dňovú odbornú stáž v Technickom múzeu v Brne. Osahovo bol študijný pobyt zameraný na realizáciu základných odborných činností s dôrazom na akvizičnú činnosť, odborné uloženie a prezentáciu

zbierok dejín techniky, vrátane prezentácie nehnuteľných technických pamiatok. V medziach možností je v nadchádzajúcom období plánovaná cirkulácia ďalších kurátorov, pracovníkov referátu odbornej ochrany zbierkového fondu, lektorskej služby a marketingu.

Vzdelávacia činnosť

Aktívna účasť na odborných podujatiach v roku 2014

	Spracovaná tematika	Odborné podujatie
Labanič, E.	Využitie termálnych zdrojov na území Slovenska (okolie Košíc)	Využitie nerastných surovín Slovenska s dôrazom na energetické suroviny, 23. - 24. 4. 2014, Spišská Nová Ves
Roman, J.	Jozef Murgaš a jeho dielo zastúpené v zbierkovom fonde STM	Jozef Murgaš - reflexie života a diela v medzinárodnom kontexte, 16. 5. 2014, Banská Bystrica
Labanič, E. Šullová, Z.	Miesto, aktivity a možnosti dopravného múzejníctva v činnosti STM	Dopravné múzejníctvo a ochrana pamiatok dopravy na Slovensku, STM-Múzeum dopravy, 24. 6. 2014, Bratislava
Hájek, M.	Dopravné múzejníctvo – súčasný stav ochrany pamiatok letectva na Slovensku	Dopravné múzejníctvo a ochrana pamiatok dopravy na Slovensku, STM-Múzeum dopravy, 24. 6. 2014, Bratislava
Kollár, M.	Prínos veteranistov k uchovaniu pamiatok cestnej dopravy na Slovensku	Dopravné múzejníctvo a ochrana pamiatok dopravy na Slovensku, STM-Múzeum dopravy, 24. 6. 2014, Bratislava
Maráky, P.	Múzeum dopravy v Bratislave – 15 rokov v službách ochrany dopravných tradícií	Dopravné múzejníctvo a ochrana pamiatok dopravy na Slovensku, STM-Múzeum dopravy, 24. 6. 2014, Bratislava
Šullová, Z.	Slovenské technické múzeum – Múzeum roka 2013	Festival múzeí Slovenska 2014, 16. 6. 2014, Filakovo
Šullová, Z.	I. Aktuálne o odborných múzejných činnostiach II. Vedecko-technické centrum pre deti a mládež pri STM v Košiciach	Zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014
Benko, E.	Nový prírastok do zbierky Strojárstva STM – mlynská stolica	Zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014
Žuffová, M.	Úspešná akvizícia za dverami bytu	Zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014
Klíma, L.	Priemyselný dizajn v zbierkach STM	Zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014
Tillová, V.	Zbierky Polygrafia a Kancelárska technika v správe STM v kontexte vývoja a výroby písacích strojov na území bývalého Československa	Zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014
Ondreják, P.	Zbierka letectva a leteckej techniky v STM-Múzeu letectva – fakty a zaujímavosti	Zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014
Jahodová, M.	Zásady odborného uloženia zbierkových predmetov	Zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014
Hájek, M.	STM-Múzeum letectva – súčasný stav a perspektívy	Zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014
Roman, J.	Prezentačné aktivity STM k 150. výročiu narodenia Jozefa Murgaša	Zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014
Maráky, P.	Dopravné múzejníctvo	Zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014 (sprostredkované)
Šullová, Z. Hájek, M.	Scientific and Technical Centre for Children and Youth – a new interactive exhibition of Slovak Technical Museum	Konferencia MUT. 14. - 16. 10. 2014, Krakov
Klíma, L.	Múzeum J. M. Petzvala – genéza	Seminár 50 rokov Múzea J. M. Petzvala, Spišská Belá, 29. 10. 2014
Rosová, D.	Prvá fotografia a fotografické ateliéry na Slovensku a na Spiši	Seminár 50 rokov Múzea J. M. Petzvala, Spišská Belá, 29. 10. 2014
Roman, J.	Prenos informácií a telegrafia v období I. sv. vojny	Seminár, Košice, 12. 11. 2014
Ondreják, P.	Od brokovnice k synchronizácii. Výzbroj lietadiel v období I. sv. vojny.	Seminár, Košice, 12. 11. 2014

Účast na odborných podujatiach v roku 2014

	Názov	Miesto, Termín
Lobodová, D.; Žuffová, M.	Využitie nerastných surovín Slovenska s dôrazom na energetické suroviny,	Spišská Nová Ves, 23. - 24. 4. 2014
Majerník, M.; Marciová, D.; Retter, J.; Tóthová, L.	Festival múzeí Slovenska 2014 (sklárstvo, smaltovníctvo)	Fifakovo, 16. 6. 2014
Duchoň, M.; Lobodová, D.; Žuffová, M.	Konzultačná konferencia návrhu programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovensko v období 2014 – 2020	Poľsko, Nowy Targ, 14. 5. 2014
Hájek, M.; Šullová, Z.; Ondreják, P.	Projekt Veľká válka, zahájenie cyklu podujatí a výstav v ČR k 100. výročiu vypuknutia 1. sv. vojny	Česko, Brno, 28. 6. 2014
Lobodová, D.; Tilllová, V.; Jahodová, M.; Žuffová, M.; Tóthová, L.; Grofová, A.; Ďuricová, M.; Semanová, M.;	Vojna a technický pokrok Odborný seminár k 100. výročiu vypuknutia I. sv. vojny	Košice, 12. 11. 2014
Šullová, Z.	Akčný plán Stratégie rozvoja kultúry SR 2014 - 2020	Bratislava, 18. 11. 2014
Hájek, M. Šullová Z.	Muzeo 50 Medzinárodná muzeologická konferencia	Česko, Brno, 25. – 26. 11. 2014
Benko, E.; Ďuricová, M.; Grofová, A.; Hájek, M.; Jahodová, M.; Klíma, L.; Lobodová, D.; Majerník, M.; Ondreják, P.; Roman, J.; Semanová, M.; Šullová, Z.; Tilllová, V.; Tóthová, L.; Žuffová, M.	Digitálne múzeum. Workshop.	Košice, 27. 11. 2014
Kažimír, M.	Konzervovanie kovov	Podbrezová, 11. – 13. 11. 2014

Pedagogickej činnosti sa venovali 3 zamestnanci – odbory muzeológia a kultúrne dedičstvo (PhDr. Peter Maráky), priemyselný dizajn (Ing. Ladislav Klíma), letecké inžinierstvo (Ing. Miroslav Hájek).

Ostatná odborná činnosť

STM je členom Stredoeurópskej únie technických múzeí (MUT), Medzinárodnej rady múzeí (ICOM) a komitétu ICOM-CIMUSET.

Pracovníci STM pôsobili v hodnotenom období v rôznych odborných spoločnostiach, komisiách, redakčných radách a poradných orgánoch: Muzeálna slovenská spoločnosť, Slovenská spoločnosť pre dejiny vied a techniky na Slovensku pri SAV v Bratislave, Dotačná komisia MK SR (2.2 a 2.4), Redakčná rada časopisu Múzeum, Redakčná rada časopisu Pamiatky a múzeá, Predstavenstvo Zväzu múzeí na Slovensku, Predstavenstvo združenia Slovenská železná cesta, Komisia pre tvorbu zbierok Lesníckeho a drevárskeho múzea Zvolen, Komisia pre tvorbu zbierok Múzea Spiša v Spišskej Novej Vsi, Komisia pre tvorbu zbierok Podtatranského múzea v Poprade, OZ Spišský dejepisný spolok, Komisia pamätihodností mesta Košice, Kultúrna komisia SNV, Banický spolok Spiš, OZ Agentúra pre rozvoj vidieckeho turizmu na Spiši, OZ Spišský dejepisný spolok, Hodnotiaca komisia súťaže Etudy z dreva XIV /Lesnícke a drevárske múzeum Zvolen/ai.

EDIČNÁ ČINNOSŤ

V súlade s PHÚ STM na rok 2014 bolo v rámci edičnej činnosti zostavené 7. číslo "STM Aktuálne - múzejné noviny". V nadväznosti na vedecko-výskumnú úlohu a odporúčania Kabinetu pre dejiny vedy a techniky STM bol redakčne upravovaný výstup z vedeckovýskumnej úlohy *Vývoj a výroba leteckých piestových motorov v Československu a Slovenskej republike* pre elektronické vydanie. V spolupráci s externou zostavovateľkou bola spracovaná reprezentačná publikácia o STM-Múzeu letectva.

Z drobných tlačí bol realizovaný prepress propagačnej skladačky Kaštieľ Budimír a textová časť detského sprievodcu po Vedecko-technickom centre pre deti a mládež STM.

Realizovaný bol reprint propagačných skladačiek Astronómia – Planetárium a Múzeum J. M. Petzvala v Spišskej Belej.

Komplexne bol spracovaný sprievodný materiál k výstave J. Murgaš – priekopník rádiotelegrafie a v printovej podobe vydaný v anglickej a francúzskej jazykovej mutácii. Slovenská mutácia bola pripravená do tlače.

Z dôvodu nedostatku financií neboli k 31. 12. 2014 vydané:

- Ochrana pamiatok dopravy na Slovensku. Zborník príspevkov zo sympózia pri príležitosti 10. výročia založenia STM-Múzea dopravy. Bratislava, 24. 6. 2014
- Zbierky dejín techniky I. Zborník príspevkov zo zasanutia odbornej komisie pre zbierky dejín techniky ZMS. Banská Štiavnica, 2. - 3. 10. 2014
- Vojna a technický pokrok. Zborník príspevkov z odborného seminára. STM, Košice, 12. 11. 2014
- Objavy a vynálezy I. Súborný zôšit kurátorských prednášok z cyklu prezentácií v roku 2014 v STM Košice.

EXPOZIČNÁ A VÝSTAVNÁ ČINNOSŤ

Expozičná činnosť

V roku 2014 bolo v Slovenskom technickom múzeu a jeho pobočkách prístupných 29 expozícií technického zamerania a 1 špecializovaná interaktívna expozícia. Obmedzený návštevnícky režim bol v mesiacoch január – apríl a november – december 2014 v STM-Múzeu letectva, ostatné expozície STM sú sprístupnené v celoročne bez obmedzení. Ku kratším časovým obmedzeniam bolo múzeum nutené pristúpiť v mesiaci november a december v Múzeu J. M. Petzvala v Spišskej Belej a Múzeu kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve z dôvodu digitalizácie zbierok.

V hodnotenom období v rámci vedeckovýskumnej činnosti pokračovali práce na scenáristickom spracovaní expozície hneďouhoľné baníctvo na Slovensku s plánovanou realizáciou v objekte Košice, Hlavná 88.

Z finančných dôvodov sa do útlmu dostala príprava expozície Ťažba kamennej soli v rámci projektu "Ťažba kamennej soli v Solivare Prešov a ostatných baniach karpatského regiónu", ktorú STM plánuje realizovať v objekte Varňa v NKP Solivar v Prešove (spolupráca Poľsko – Slovensko).

V rámci spolupráce na realizácii projektu "Spoznajme históriu baníctva a hutníctva vo Vihorlatských vrchoch" STM ukončilo prácu na parciálnej časti scenára expozície v Zemplínskych Hámroch, časť baníctvo a hutníctvo (spolupráca Slovensko – Švajčiarsko).

V štádiu riešenia námetu je príprava expozície tematicky zameranej na riečnu dopravu a lodnú prepravu na Slovensku, ktorú STM plánuje zriadiť v tankovej lodi Šturec, ktorú do svojej správy získalo v roku 2013.

V špecializovanej interaktívnej expozícii Vedecko-technické centrum pre deti a mládež, ktorá bola vybudovaná v rámci EHMK Košice 2013 ako viacúčelové centrum so vzdelávacím priestorom a financovaná z Európskeho fondu regionálneho rozvoja „Investícia do vašej budúcnosti" (85 %) a štátneho rozpočtu SR (15 %) boli v priebehu roka 2014 riešené viaceré problémy so zabezpečením funkčnosti interaktívnych exponátov.

Názov expozície	Adresa	Rok
Baníctvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	1965
Umelecké kováčstvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	1965
NKP Solivar	Zborovská 2/A, 080 05 Prešov - Solivar	1973
Historické hodiny	Kaštieľ Budimír, 044 43 Budimír 6	1990
Oznamovacia elektrotechnika	Hlavná 88, 040 01 Košice	1992
Písacie stroje	Hlavná 88, 040 01 Košice	1993
Úžitkové a ozdobné predmety z kovov	Hlavná 88, 040 01 Košice	1994
Z dejín fyziky na Slovensku	Hlavná 88, 040 01 Košice	1995
Zlatý vek dopravy na cestách i koľajniciach	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	1999
Astronómia	Hlavná 88, 040 01 Košice	2000
Vývoj železničnej techniky na Slovensku	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	2000
Dejiny ťažby a výroby soli v Solivare	Zborovská 2/A, 080 05 Prešov - Solivar	2001
Vývoj letectva a leteckej techniky po roku 1945	Letisko Košice, 041 75 Košice	2002
Míľniky slovenského motorizmu v II. pol. 20. stor.	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	2002
Vývoj zabezpečovacej železničnej techniky	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	2002

Názov expozície	Adresa	Rok
Galéria lietadiel	Letisko Košice, 041 75 Košice	2006
Letecká prístrojová technika	Letisko Košice, 041 75 Košice	2006
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej	Štóska 16, 044 25 Medzev	2007
Sieň elektrických výbojov	Hlavná 88, 040 01 Košice	2008
Expozícia cestnej dopravy	Letisko Košice, 041 75 Košice	2008
Energetické oddelenie Aurela Stodolu	Hlavná 88, 040 01 Košice	2009
Fotografická a kinematografická technika	Petzvalova 3, 059 01 Spišská Belá	2009
Vývoj geodetickej techniky a kartografie	Hlavná 88, 040 01 Košice	2009
Expozícia cestnej dopravy II	Letisko Košice, 041 75 Košice	2009
Hutníctvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	2010
Medzevské háorníctvo	Hámor v Medzeve	2010
Metalurgia v 19. a 20. storočí	Hlavná 88, 040 01 Košice	2011
História baníctva na Spiši	MEBAC, Nábr. Hornádu 14, 052 01 Spiš. N. Ves	2011
Počiatky letectva do roku 1945	Letisko Košice, 041 75 Košice	2013
Vedecko-technické centrum pre deti a mládež	Hlavná 88, 040 01 Košice	2013

Celkový počet expozícií: 30

Špecializovaná interaktívna expozícia

Vedecko-technické centrum pre deti a mládež

Vedecko-technické centrum pre deti a mládež (VTC) bolo v sídle STM v Košiciach sprístupnené v septembri 2013. Špecializovaná expozícia bola vybudovaná v rámci EHMK – Košice 2013 z prostriedkov regionálneho operačného programu 7. Hlavným poslaním VTC je prezentácia vedy a techniky, založená na interaktivite a experimentovaní, využitím moderných prezentačných foriem a metód, pričom základnými požiadavkami na VTC a v rámci neho pre prácu s mládežou je interaktívnosť, edukatívnosť, zábavnosť a atraktivita. V súlade s nastavením projektu boli vo VTC v roku 2014 realizované viaceré sprievodné podujatia.

Sprievodné podujatia vo VTC v roku 2014

Názov podujatia	Termín	Popis podujatia	Cieľová skupina	Počet návštevníkov	
				celkom	z toho platiacich
Valentín vo VTC	14.02.2014	Špecializované podujatie plné interaktivity. Motto podujati: "rozum vs. láska".	Podujatie určené pre zamilované dvojice a rodiny s deťmi	133	71
Leto vo VTC	júl – august 2014	Ponuka pre prímestské denné tábory, centrá voľného času, rodiny s deťmi a individuálnych návštevníkov.	Prímestské tábory, rodiny s deťmi	1801	1 407
365 dní hrou k poznaniu 1. narodeniny VTC	07.09.2014	Oslava 1. narodenín VTC – hry a súťaže.	Rodiny s deťmi	85	0
Noc výskumníkov	26.09.2014	Podujatie v rámci celoslovenského podujatia.	Všetky vekové kategórie	109	69
Interaktívne zábavné podujatie vo VTC	13.11.2014	Zábavné interaktívne popoludnie.	Všetky vekové kategórie a rodiny s deťmi	25	0

Propagácia VTC je okrem tradičnej formy prostredníctvom e-mailingu, exteriérovej reklamy, inzercie atď. realizovaná aj formou outdoorových aktivít. Spomenúť môžeme prezentáciu zamerania a činnosti VTC na Festivale slovenských múzeí 2014 vo Filakove, propagáciu na Energetickom dni v Prešove, či v rámci výstavy Veselá planéta v Košiciach.

Stručné zhodnotenie po ročnej prevádzke VTC

Realizáciou projektu Vedecko-technické centrum pre deti a mládež bol vytvorený ucelený informačný a vzdelávací priestor na prezentáciu vedy a techniky, založenej na interaktivite a experimentovaní, s využitím moderných prezentačných foriem a metód.

Vo výstavných sieňach sú zastúpené prírodné vedy – fyzika, mechanika, z optiky zaujímavé optické klamy a ilúzie 3D a 2D, hlavolamy, elektrina, magnetizmus, zmyslové vnemy, exponáty zamerané na prezentáciu javov z oblasti elektrotechniky, demonštračné zariadenia na výrobu elektrickej energie. Samozrejmosťou je interaktívnosť, edukatívnosť, zábavnosť a atraktivita.

Vybudovaním tejto interaktívnej špecializovanej expozície sa pre STM otvorili možnosti oslovenia ešte väčšieho množstva potenciálnych návštevníkov a ich prítiahnutia nielen do VTC, ale aj do priestorov expozícií a výstav.

V úzadí však zostáva množstvo problémov, ktoré STM predpokladalo už pri vstupe do projektu a ďalšie vyvstali z okolností súvisiacich aj s ostatnými investičnými projektami EHMK Košice 2013.

Náklady a príjmy VTC september 2013 – december 2014

	Energie	Materiál	Služby	Mzdy	Poplatky	Náklady spolu (Eur)	Tržby vstupné (Eur)	Výnosy (Eur)
2013	1 198	597	1 498	5 763	29 392	38 448	11 824	-26 624
2014	3 115	188	541	31 373	109 889	108 859	14 465	-94 394

Porovnanie návštevnosti a nárast / pokles návštevnosti stálych expozícií STM po sprístupnení VTC

	2009		2010		2011		2012		2013			2014		
	EXPO	VTC	EXPO	VTC	EXPO	VTC	EXPO	VTC	EXPO	VTC	nárast návštevnosti expozícií oproti r. 2012	EXPO	VTC	nárast návštevnosti expozícií oproti r. 2012
I.	451		179		638		237		469			693	451	+ 47%
II.	892		1102		822		1075		1952			781	690	- 60%
III.	1843		1348		1346		1209		2028			2021	1161	+ 67%
IV.	1119		1636		1932		4717		2069			1685	1722	- 65%
V.	1109		2418		2442		9390		6679			2326	991	- 75%
VI.	1801		2932		2376		4997		1833			1779	1279	- 65%
VII.	1103		872		1555		1927		800			650	769	- 67%
VIII.	920		705		983		2086		1062			750	1032	- 65%
IX.	457		575		997		2168		496	2163	- 78%	1059	203	- 52%
X.	2205		9129		2982		5616		1730	4027	- 70%	1592	1565	- 72%
XI.	2560		1667		1964		1184		1123	2031	- 5%	1312	667	+ 10%
XII.	965		1016		655		908		926	1129	+ 2%	727	391	- 20%

Okrem toho, že zo strany zriaďovateľa nebola v rozpočte na rok 2014 zohľadnená náročnosť prevádzkovania VTC (energie, bežná údržba, personálne zabezpečenie) ako problémy hodnotíme aj nasledovné skutočnosti:

- Z projektu VTC bola realizovaná v rámci EHMK len I. etapa, to značí nedobudované bolo 3. podlažie, a to podkrovné priestory, v projekte určené ako zóna – výstavná, oddychová a priestory pre sprievodné aktivity. Tým sa vyblokovala zásadná činnosť, ktorá po opadnutí prvého záujmu verejnosti je rozhodujúcou pre udržanie návštevnosti a teda aj finančného príjmu dôležitého pre fungovanie, prípadne ďalší rozvoj.

- Odolnosť prototypov jednotlivých interaktívnych exponátov pri záťaži v priemere 1 200 návštevníkov mesačne je značne poddimenzovaná. V súčasnosti sa opravy riešia v rámci záručnej doby. Po vypršaní záruky, však náklady múzea na zabezpečenie funkčnosti a servis jednotlivých exponátov budú predstavovať dosť značnú sumu.
- Problémom je taktiež personálne zabezpečenie prevádzky VTC. V projekte definované vytvorenie 4 nových pracovných miest doposiaľ nebolo zriaďovateľom premietnuté do rozpočtu STM.
Zároveň, ak si múzeum bude chcieť zachovať záujem návštevníkov, bude potrebné systematicky sa venovať obmene niektorých tém a prípadne vývoju ďalších interaktívnych exponátov. Na to však lektorské pozície nestačia a prípadná odborná garancia vybranými súčasnými kurátormi STM je vážnou prekážkou pri výkone základných odborných činností súvisiacich so zbierkovým fondom.

Výstavná činnosť

V rámci výstavnej činnosti Slovenské technické múzeum v hodnotenom období sprístupnilo 53 výstav, z toho 7 vlastných, 10 repríz vlastných výstav a 1 výstava bola vyvezená do zahraničia. 34 výstav STM prevzalo od iných inštitúcií a súkromných osôb, 1 výstava bolo dovezená zo zahraničia.

Názov výstavy	Miesto inštalácie	Trvanie	Pôvodnosť	Plocha v m ²
Kráľovstvo sviečok	STM, Hlavná 88, Košice	16.01. - 28.02.	prevzatá	104
Salón drevostavieb	STM, Hlavná 88, Košice	01.04. - 27.04.	prevzatá	104
Katka 130	STM, Hlavná 88, Košice	02.05. - 06.07.	prevzatá	196
Enkaustika	STM, Hlavná 88, Košice	15.05. - 18.06.	prevzatá	149
Legenda Merkúr	STM, Hlavná 88, Košice	07.05. - 30.06.	prevzatá	196
Maľby: Vladimír Domničev a Josef Valčík	STM, Hlavná 88, Košice	28.02. - 30.03.	prevzatá	149
Bulharské ľudové remeslá	STM, Hlavná 88, Košice	07.03. - 30.03.	prevzatá	104
Rodný kraj Vasiľa a Petra Svaljavčika	STM, Hlavná 88, Košice	03.04. - 04.05.	prevzatá	149
Mestská filatelistická výstava	STM, Hlavná 88, Košice	06.05. - 19.05.	prevzatá	149
Vojna cez objektív. Album spomienok	STM, Hlavná 88, Košice	13.05. - 23.05.	vlastná	104
Košická paleta 2014	STM, Hlavná 88, Košice	28.05. - 15.06.	prevzatá	149
Amfo 2014	STM, Hlavná 88, Košice	18.06. - 06.07.	prevzatá	104
Galapágy – raj na rovníku	STM, Hlavná 88, Košice	11.07 - 15.08.	prevzatá	104
Koruna do neba, korene do zeme – strom	STM, Hlavná 88, Košice	15.07. - 24.08.	prevzatá	149
Metal Inspirations 2014	STM, Hlavná 88, Košice	28.08. - 15.10.	prevzatá	104
65 rokov UVL	STM, Hlavná 88, Košice	10.09. - 23.09.	prevzatá	156
Kanada – Od mora k moru	STM, Hlavná 88, Košice	26.09. - 23.11.	prevzatá	305
Slovenská cesta do mikrokozmu	STM, Hlavná 88, Košice	08.09. - 26.09.	prevzatá	108
Obrana hraníc Československa v letech 1918 - 1918	STM, Hlavná 88, Košice	08.10. - 30.10.	prevzatá	104
Julia Pirotte – Fotografia	STM, Hlavná 88, Košice	06.11. - 01.12.	prevzatá	104
Neprekonateľný v moci a statočnosti	STM, Hlavná 88, Košice	26.11. - 07.12.	prevzatá	104
M. Klimčák. Výber z diela	STM, Hlavná 88, Košice	05.12. - 31.12.	prevzatá	305
hlavne autom, vlakom a raketou	STM, Hlavná 88, Košice	13.12. - 31.12.	prevzatá	57
Letecká meteorológia	STM-Múzeum letectva	01.01. - 31.12.	repríza	300
Tašky – Kufre – Batožina	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	16.04. - 30.06.	repríza	300
Pancierový vlak Štefánik	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	04.10.13 - 30.06.	prevzatá	1 000
Doprava. Galéria na peróne. (Kreslený humor)	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	01.01. - 01.07.	repríza	1 000
Čaro histórie (Obrazy, kresby, plagáty, fotografie)	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	20.02. - 30.06.	v spolupráci	500

Názov výstavy	Miesto inštalácie	Trvanie	Pôvodnosť	Plocha v m ²
Ozubnicová železnica Tisovec – Pohronská Polhora	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	14.03. - 25.04.	vlastná	200
Hlavne autom, vlakom a raketou menej	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	01.04. - 30.06.	vlastná	300
Letecké modely	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	01.04. - 30.06.	prevzatá	120
FISAIC fotografie. Galéria na peróne	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	15.05. - 30.06.	dovezená	1 000
Denník vojaka. Spomienky na Veľkú vojnu	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	23.07. - 31.12.	vlastná	300
Vojna cez objektív. Album spomienok	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	23.07. - 31.12.	repríza	100
Jiří Bouda – grafik, maliar, ilustrátor	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	01.07 - 30.10.	prevzatá	1000
Metal Inspirations 2014	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	30.10 - 31.12.	prevzatá	400
Škoda Sentinel. Zo zbierok hosťujúceho múzea	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	01.10 - 28.02.	vlastná	100
Jozef Murgaš – priekopník rádiotelegrafie	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	04.11. - 31.12.	repríza	150
Narodeniny parný rušeň Albatros	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	29.11. - 31.12.	prevzatá	300
100 rokov viedenskej električky	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	01.12. - 28.02.	prevzatá	200
Banická tradícia v umeleckých prejavoch	MEBaC, Sp. N. Ves	01.01. - 30.03	vlastná	250
Zbierka nerastov Jitky Bohovicovej	MEBaC, Sp. N. Ves	14.01. - 30.06.	vlastná	24
Abstraktná krajina v amatérskej tvorbe Jozefa Kollára	MEBaC, Sp. N. Ves	14.01. - 30.03.	prevzatá	62
Gazdovský dvor	MEBaC, Sp. N. Ves	11.03. - 31.05.	repríza	62
Rodný kraj	MEBaC, Sp. N. Ves	10.06. - 10.08.	prevzatá	250
Vojna cez objektív. Album spomienok	MEBaC, Sp. N. Ves	10.06. - 10.07.	repríza	62
Metamorfózy krásyTašky, kufre	MEBaC, Sp. N. Ves	12.06. - 30.06.	v spolupráci	72
Hlavne autom, vlakom a raketu menej	MEBaC, Sp. N. Ves	21.07 - 31.10	prevzatá	62
Tašky, kufre, batožiny	MEBaC, Sp. N. Ves	10.11. - 31.12.	repríza	62
Historické banské mapy na Spiši	MEBaC, Sp. N. Ves	25.11. - 31.12.	prevzatá	250
Legenda Merkúr	NKP Solivar, Prešov	07.05. - 30.06.	prevzatá	102
Dr. Štefan Butkovič	NKP Solivar	01.01. - trvá	repríza	50
Johannes Gutenberg - zakladateľ kníhtlačiarskeho umenia	Kaštieľ Budimír	01.01. - trvá	repríza	30

Celkový počet výstav: 53

V mesiaci máj 2014 STM v sídle sprístupnilo vlastnú výstavu Vojna cez objektív, na ktorej bol prvýkrát prezentovaný dvojrozmerný obrazový materiál zachytávajúci účasť vojakov RU na frontoch I. svetovej vojny. Trojrozmerný materiál výstavy tvoril výber fotografickej techniky z obdobia 1. štvrtiny 20. storočia. Výstava bola v priebehu roka prezentovaná aj v STM-Múzeu dopravy v Bratislave a vysunutej expozícii v Sp. N. Vsi. K 100. výročiu vypuknutia I. sv. vojny bola pripravená aj výstava Denník vojaka. Spomienky na Veľkú vojnu, sprístupnená v mesiaci júl v STM-Múzeu dopravy v Bratislave.

Vo vysunutej expozícii v Sp. N. Vsi bola inštalovaná výstava prezentujúca prírastky z roku 2013 – nerasty a minerály z pozostalosti J. Bohovicovej. V STM-Múzeu dopravy v Bratislave boli pripravené výstavy dvojrozmerného charakteru Ozubnicová železnica Tisovec – Pohronská Polhora; Hlavne autom, vlakom a raketou už menej. S osobitným dôrazom v rámci výstavy "...Zo zbierok hosťujúceho múzea" prezentovaná Škoda Sentinel, zbierkový predmet Banického múzea v Rožňave deponovaný v STM-Múzeu dopravy.

Osobitná pozornosť bola venovaná príprave výstavy Jozef Murgaš – priekopník rádiotelegrafie. Realizácia výstavy v trojjazyčnej mutácii, zachytávajúcej život J. Murgaša s dôrazom na jeho prínos pre rozvoj rádiotelegrafie, bola podporená osobitnou dotáciou vo výške 8 000 Eur. Výstava bola realizovaná pri

príležitosti 150. výročia narodenia J. Murgaša a zaradenia do kalendára osobností UNESCO. Prezentovaná bola v sídle UNESCO v Paríži v termíne 21. – 24. 10. 2014.

Mobilita zbierok

V hodnotenom období STM prezentovalo svoju činnosť aj výstavami inštalovanými v iných inštitúciách, resp. požičiavaním zbierkových predmetov za účelom realizácie výstavných projektov iných inštitúcií.

V termíne jún – október 2014 boli v Muzeu lotnictwa polskiego v rámci výstavy "Pomiedzy polska szachownica a slowackim dwojriżom-slowaccy, Zolnierze na ziemiach polskich 1914 – 1945" v Krakowe prezentované 3 modely lietadiel.

Zbierkové predmety boli zapožičané Slovenskej národnej galérii, Východoslovenskému múzeu v Košiciach, Hradnému múzeu vo Filakove, SÚH-Múzeu M. Konkoly-Thége v Hurbanove, SNM v Martine a Muzeu lotnictwa polskiego v Krakove.

Celkovo bolo zo zbierkového fondu STM zapožičaných 80 ks zbierkových predmetov, z toho 56 na účely vystavovania. Do zahraničia bolo dočasne vyvezených 14 zbierkových predmetov (Poľsko a Francúzsko).

SPRIEVODNÉ PODUJATIA A PODUJATIA OSTATNEJ PREZENTAČNEJ ČINNOSTI

V roku roku 2014 bolo usporiadaných celkovo 358 podujatí špecifikovaných ako podujatia kultúrno-vzdelávacieho charakteru a sprievodné podujatia, ktoré navštívilo spolu 20 927 osôb. Z toho 276 podujatí bolo realizovaných v zariadení Planetária STM v Košiciach s evidovanou návštevnosťou 6 257 osôb.

Edukačné aktivity a špecializované tematické lektorované sprievody

Do stálej ponuky sprievodných aktivít bol v roku 2014 **zaradený cyklus prednášok a prezentácií** "Objavy a vynálezy, ktoré zmenili náš svet". Výber zásadných objavov a vynálezov v STM dokumentovaných odboroch bol v pravidelných intervaloch predstavovaný formou voľnej inštalácie výberu zbierkových predmetov a prednášky. Pripravených bolo 11 prednášok, celkovo 17-krát prezentovaných pre rôzne cieľové skupiny návštevníkov s bezplatným vstupom.

V stálej ponuke STM boli zaradené aj **špecializované tematické výklady v expozíciách**. V sídle STM v Košiciach boli realizované lektorské a kurátorské sprievody zamerané na problematiku výroby železa a spracovania ocele /expozícia Hutníctvo – Metalurgia/, ťažbu a dopravu rudy /expozícia Baníctvo/, Edisonove vynálezy, bezdrôtový prenos správ na diaľku a J. Murgaš /expozícia Elektrotechnika/, miery a váhy /expozícia Fyzika/, elektrostatiku /Sieň elektrických výbojov/, príbeh kolies /expozícia Energetika/, vývoj písma /expozícia Písacie stroje/, slnečnú sústavu a orientáciu na nočnej oblohe /expozícia Astronómia a Planetárium/.

V STM-Múzeu letectva boli realizované sprievody k téme základy aerodynamiky a v expozícii veteránskych vozidiel k téme história a súčasnosť vybraných značiek automobilov (Tatra, Škoda, Ford, BMW).

V STM-Múzeu dopravy boli do stálej ponuky zaradené tematické výklady k témam: oznamovacia a zabezpečovacia železničná technika, historické parné rušne, automobilové prototypy vyrobené na Slovensku.

Vo vysunutej expozícii História baníctva na Spiši v Sp. N. Vsi bol realizovaný tematický výklad k novoinštalovanej zbierke hornín a nerastov z pozostalosti J. Bohovicovej (300 ks minerálov a hornín). Vyučovacie hodiny boli realizované na témy súvisiace s aktuálnou výstavou ponukou a na základe požiadaviek návštevníkov: Vývoj písma a história kníhtlačiarň na Spiši; História soli; Banícke motívy v umení; Agroturistika na Spiši; I. sv. vojna; História mesta SNV; Karikatúry.

Samostatné edukačné aktivity "Hrou k poznaniu" boli realizované v špecializovanej interaktívnej expozícii Vedecko-technické centrum pre deti a mládež (viď Expozičná činnosť).

Noc múzeí 2014

Do medzinárodnej iniciatívy La Nuit des européens des musées sa STM zapojilo programom v múzeách a pobočkách v Košiciach, Bratislave, Prešove a Spišskej Belej. V sídle STM v Košiciach bol program pripravovaný aj v spolupráci s koordinátorom Košickej noci múzeí destinančnou organizáciou Visit Košice, pričom 5. ročník "košickej noci múzeí" sa niesol v stvárnení témy "Život v Košiciach pred sto rokmi". V priestoroch sídla múzea boli aktivity zamerané na pripomenutie 100. výročia vypuknutia 1. svetovej vojny. Voľnými inštaláciami a sprievodným programom boli prezentované vojna aj mier v období 1914 – 1918. Značnú návštevnícku odozvu mala inštalácia legendárneho stíhacieho lietadla z I. sv. vojny – Spad VII na Hlavnej ulici v Košiciach a automobil Ford T predvádzaný vo funkčnom stave. Kuriozitou bola prezentácia nového prírastku do zbierkového fondu STM – jednoduchá mlynská valcová stolica vyrobená v roku 1913 v košickej továrni na stroje K. Poledniaka. K termínu Noci múzeí bola sprístupnená aj výstava Vojna cez objektív, na ktorej bol prvýkrát prezentovaný obrazový materiál Album spomienok 1914 – 1918 doplnený o výber fotografickej techniky z daného obdobia zo zbierok múzea. V rámci programu bolo realizované premietanie čiernobielych filmov v exteriéri múzea a ďalšie aktivity v spolupráci s inými organizáciami, združeniami a súkromnými osobami.

V STM-Múzeu dopravy sa v rámci koordinovaného podujatia v Bratislave s tradičným ohlasom stretla prezentácia a jazdy historickým parným rušňom Albatros. Z výstav zaujali Modelové železnice, karikatúry so železničnou tematikou pod názvom "Autom, vlakom a raketou menej" a program pre deti pripravený v spolupráci s divadlom Z kufra von.

Aktívnym programom boli do iniciatívy zapojené aj STM-Múzeum letectva, NKP Solivar, kde podujatie bolo pripravené v spolupráci so SNM-Múzeom rusínskej kultúry v Prešove a Múzeum J. M. Petzvala v Spišskej Belej.

Tendenciou v STM zostáva odbúranie ponuky tradičných prehliadok expozícií a snaha o realizáciu aktivít návštevnícky atraktívnych, no zároveň úzko súvisiacich s poslaním a činnosťou múzea. Zároveň je tu snaha o vytvorenie priestoru pre invenciu a netradičné stvárnenie komunikovaných tém, a teda využitie kreatívneho potenciálu kurátorov, lektorov a pracovníkov zapojených do prípravy programu. Dňa 17. 5. 2014 v čase od 17.00 do 24.00 navštívilo aktivity realizované v 5 objektoch STM v rámci Noci múzeí celkovo 12 259 osôb. V porovnaní s minulým ročníkom sa návštevnosť podujatia zvýšila o 14 %.

Návštevnosť Noc múzeí 2014

Pobočka	Platiaci	Neplatiaci	Návštevnosť spolu	Výnos
STM, Hlavná 88, Košice	1 062	3 402	4 464	1 062
STM-Múzeum letectva Košice	702	334	1 036	702
STM-Múzeum dopravy Bratislava	1 902	4 542	6 444	3 806
NKP Solivar, Prešov	208	47	255	208
Múzeum J. M. Petzvala, Sp. Belá	57	3	60	68
Spolu	3 931	8 328	12 259	5 846

Sprievodné programy v Planetáriu

V rámci špecializovaných podujatí v zariadení Planetária, ktoré sa každoročne stretávajú so záujmom verejnosti, bolo realizované **Day of Planetaria** / Medzinárodný deň planetárií a **Valentínske planetárium**.

Celková návštevnosť Planetária roku 2014 (edukačné a sprievodné programy spolu)

Zariadenie	Platiaci	Neplatiaci	Návštevnosť spolu
Planetárium	5 628	629	6 257

Počas školských prázdnin boli do programovej ponuky zaradené **prázdninové programy v expozíciách STM**. V spolupráci so známym košickým výtvarníkom M. Moučkom bol realizovaný II. ročník tvorivých dielní pre výtvarne nadané deti do 14 rokov. Tentokrát sa dielne uskutočnili v STM-Múzeu letectva.

V súvislosti s vytvorením špeciálnej prázdninovej ponuky pre školskú mládež bol spracovaný projekt Big Bang – denný detský tábor a obsahová náplň prvého ročníka "Záhady vedy a techniky odhalené" s predpokladanou realizáciou v roku 2015.

Dni európskeho kultúrneho dedičstva 2014

K DEKD sa STM pripojilo v roku 2014 v súlade s cieľmi tejto celoeurópskej iniciatívy špecializovaným programom v dvoch vysunutých expozíciách. V termíne 12. – 21. 9. 2014 boli realizované kurátorské spievody po vybraných nehnuteľných pamiatkach v správe STM, konkrétne Hámra v Medzeve a NKP Solivar v Prešove. Prehliadky boli realizované bezplatne.

Noc výskumníkov 2014

V rámci Festivalu vedy – Európska noc výskumníkov realizovalo STM podujatie v expozíciách v sídle múzea na Hlavnej ul. v Košiciach a vo VTC s návštevnosťou 109 osôb.

Zároveň v spolupráci s LF Technickej univerzity prezentovalo 25. 9. 2014 vo vedeckom stánku výber predmetov viažucich sa k letectvu a astronautike v Atriu OC Optima.

Týždeň vedy a techniky 2014

V rámci podujatia organizovaného každoročne Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR a Národným centrom pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti realizovalo STM viacero podujatí. V sídle múzea v Košiciach boli v termíne 10. – 16. 11. 2014 realizované seminár Vojna a technický pokrok (organizátori STM a SZVTS) a v rámci cyklu Objavy a vynálezy do programovej ponuky zaradené kurátorské prednášky Astronomické pozorovania kedysi a dnes a Š. A. Jedlik – vedec, pedagóg, technik a vynálezca. Zároveň boli na pôde STM udelené ocenenia Slovenskej magnetickej spoločnosti za študentské práce.

Iné podujatia a aktivity

STM sa zapojilo do košického podujatia pre rodiny s deťmi pod názvom Zimomravenie. Dňa 8. 3. 2014 bol pre návštevníkov realizovaný program vo Vedecko-technickom centre pre mládež, v Planetáriu a stálych expozíciách STM na Hlavnej ul.

Tradične sa sídlo STM Košice zapojilo do iniciatívy múzeí a galérií mesta Košice "Deň narcisov 2014" organizovanej v spolupráci s Ligou proti rakovine SR. 11. apríla 2014 bola návštevníkom so symbolom narcisu umožnená bezplatná prehliadka expozícií.

Dňa 15. 6. 2014 sa STM-Múzeum dopravy aktívne zapojilo do podujatia Deň prístavov, organizovaného v bratislavskom prístave Verejnými prístavmi, a. s. V rámci programu pre širokú verejnosť bol prezentovaný aj vlečný remorkér Šturec, ktorý do správy STM prevzalo v roku 2013. Návštevnosť podujatia bola 540 osôb. S veľkým ohlasom sa stretlo aj situovanie aktivít pravidelného stretnutia členov zväzov FISAIC do STM-Múzea dopravy, v rámci neho sa uskutočnila medzinárodná výstava modelových železníc členských krajín FISAIC, výstava fotografií (v rámci cyklu Galéria na peróne) a premietanie videofilmov so železničnou tematikou a prezentácia česko-slovenského združenia železničiarov rádioamatérov.

Na pôde STM sa konali viaceré významné aktivity organizované inými subjektami. Spomenúť môžeme v sídle STM v Košiciach realizované sprievodné podujatia k výstave Slovenská cesta do mikrokozmu vo forme prednášok k otázkam časticovej fyziky (Ústav experimentálnej fyziky SAV, Prírodovedecká fakulta UPJŠ, Katedra fyziky TU Košice, Cryosoft), semináre Zväzu slovenských filatelistov, seminár k projektu "Miesta Rákocziho slávy" (KSK a Východoslovenské múzeum v Košiciach), konferencia Slovenskej vedecko-technickej silikátovej spoločnosti ai.

Priestory STM-Múzea dopravy v Bratislave boli dejiskom konferencie CED Kreatívna Európa zameranej na vplyvy a silu umenia a kreativity. Podujatie sa uskutočnilo 13. 6. 2014 za účasti 45 osôb – umelcov, marketérov a teoretikov, ktorí diskutovali o vplyvoch a sile umenia a kreativity.

PROPAGÁCIA A MARKETING

V rámci marketingovej komunikácie STM participovalo na projektoch:

1. Prvé nedele v mesiaci zadarmo

Na základe rozhodnutia ministra kultúry SR z roku 2013 boli poskytované prehliadky výstav a expozícií STM prvú nedeľu v mesiaci zadarmo.

PREHĽAD NÁVŠTEVNOSTI "ZADARMO DO MÚZEÍ" V JEDNOTLIVÝCH MÚZEÁCH A VYSUNUTÝCH EXPOZÍCIÁCH STM														
	mesiac	1/14	2/14	3/14	4/14	5/14	6/14	7/14	8/14	9/14	10/14	11/14	12/14	SPOLU
STM KOŠICE	deti	125	140	148	21	30	70	57	121	25	34	14	36	821
	dospelí	260	187	179	205	146	127	96	215	60	80	80	83	1718
	spolu	385	327	327	226	176	197	153	336	85	114	94	119	2539
KAŠTIEĽ BUDIMÍR	deti	5	9	20	38	9	9	7	16	7	11	0	3	134
	dospelí	17	25	41	30	49	25	24	40	24	28	14	11	328
	spolu	22	34	61	68	58	34	31	56	31	39	14	14	462
NKP SOLIVAR	deti	2	54	18	63	28	61	8	20	0	17	0	3	274
	dospelí	4	20	26	43	43	81	24	38	4	25	1	4	313
	spolu	6	74	44	106	71	142	32	58	4	42	1	7	587
J.M.PETZVAL	deti	0	0	0	3	0	1	99	4	1	0	0	0	108
	dospelí	5	1	0	4	3	6	159	30	3	0	1	0	212
	spolu	5	1	0	7	3	7	258	34	4	0	1	0	320
MD BRATISLAVA	deti	80	75	169	276	312	209	4	194	73	218	183	242	2035
	dospelí	131	219	337	476	655	296	7	276	63	433	203	121	3217
	spolu	211	294	506	752	967	505	11	470	136	651	386	363	5252
MEDZEV	deti	0	4	2	10	0	5	0	0	0	0	0	0	21
	dospelí	5	6	4	2	0	4	8	0	6	0	0	0	35
	spolu	5	10	6	12	0	9	8	0	6	0	0	0	56
História baníctva na Spiši	deti	10	0	3	3	2	5	0	0	3	5	1	2	34
	dospelí	18	0	11	9	13	8	0	8	13	5	5	5	95
	spolu	28	0	14	12	15	13	0	8	16	10	6	7	129
Múzeum letectva	deti	0	0	0	0	66	164	76	144	95	54	9	0	608
	dospelí	0	0	0	0	69	193	258	208	125	71	19	0	943
	spolu	0	0	0	0	135	357	334	352	220	125	28	0	1551
STM (Spolu)	deti	222	282	360	414	447	533	251	499	204	339	207	286	4044
	dospelí	440	458	598	769	978	740	576	815	299	642	323	224	6862
	spolu	662	740	958	1183	1425	1273	827	1314	503	981	530	510	10906

Celkovo využilo v roku 2014 bezplatné vstupy počas prvých nediel v mesiaci 10 906 osôb. STM eviduje v tomto počte 4 044 detských návštevníkov a 6 862 dospelých. Do všetkých expozícií a výstav boli poskytované bezplatné vstupy vo vymedzenom termíne v rámci bežných nedeľných otváracích hodín, STM-Múzeum letectva v rámci návštevníckej prevádzky, t. j. v mesiacoch apríl – november.

Zavedenie bezplatných vstupov prináša so sebou zvýšené nároky na zabezpečenie dozorcovskej a lektorskej služby, a samozrejme citelné straty v tržbách zo vstupného.

2. Vlakom do múzeí a galérií

Osvedčený projekt MK SR a Železničnej spoločnosti Slovensko sa uskutočnil v termínoch 18. 3. – 12. 4. 2014 a 23. 9. – 28. 10. 2014. Jarnú a jesennú časť tohto projektu na návštevu múzeí a vysunutých expozícií STM využilo 5 210 žiakov ZŠ v sprievode 323 pedagógov.

Návštevnosť Vlakom do múzeí – Jarná časť 2014

	STM sídlo Košice	STM-Múzeum letectva Košice	STM-Múzeum dopravy Bratislava	NKP Solivar	Múzeum J. M. Petzvala Sp. Belá	MEBaC História baníctva na Spiši	STM CELKOVO
Počet skupín	117	1	17	1	1	1	138
Deti a mládež	2 428	22	370	34	22	11	2 887
Počet pedagógov	47	2	41	2	2	2	96

Návštevnosť Vlakom do múzeí – Jesenná časť 2014

	STM sídlo Košice	STM-Múzeum letectva Košice	STM-Múzeum dopravy Bratislava	NKP Solivar	Múzeum J. M. Petzvala Sp. Belá	MEBaC História baníctva na Spiši	STM CELKOVO
Počet skupín	57	5	25	2	-	-	89
Deti a mládež	1480	100	650	93	-	-	2323
Počet pedagógov	146	11	65	5	-	-	227

3. Sprístupňovanie kultúry prostredníctvom kultúrnych poukazov

V roku 2014 bolo na úhradu vstupného do múzeí a vysunutých expozícií STM využitých celkovo 15 930 kultúrnych poukazov.

- Noc múzeí 2014.** Projekt sa komunikoval celoslovensky a v rámci miest zapojených múzeí a pobočiek. Podrobnejšie zhodnotenie iniciatívy vid' v 8. Ciele organizácie v roku 2014 a prehľad ich plnenia – Sprievodné podujatia a podujatia ostatnej prezentačnej činnosti.
- Košice Welcome Card.** Sídlo STM v Košiciach a pobočka STM-Múzea letectva sú na základe partnerstva STM a destinačnej organizácie Košice Turizmus zapojené do poskytovania a akceptovania mestskej turistickej karty pre zatraktívnenie služieb návštevníkom a propagácie STM v turistickom ruchu mesta Košice.

Propagácia výstupov odborných činností STM, ako aj krátkodobých prezentačných aktivít realizovaných v spolupráci s inými inštitúciami alebo súkromnými osobami, bola uskutočňovaná najmä prostredníctvom komunikácie krátkych správ a informácií, pozvánok a upútavok v tlači, rozhlase, televízii, na internete, formou e-mailingu, exteriérovej reklamy. V mesačných intervaloch sú vybraným redakciám televízneho a rozhlasového vysielania, redaktorom vybraných webportálov poskytované aktualizované prehľady prezentačných aktivít všetkých pobočiek STM. Náležitá pozornosť je venovaná pravidelnej aktualizácii webstránky STM.

Aktívna spolupráca pokračovala s miestnou destinačnou spoločnosťou Košice – Turizmus, organizáciou pre rozvoj cestovného ruchu a marketingovou centrárou destinácie Košice. STM je členom tejto organizácie od roku 2011. Prínosom členstva je finančná pomoc pri realizácii vybraných aktivít (napr. Košická múzejná noc), výroba a distribúcia spoločných propagačných materiálov košických kultúrnych inštitúcií, ale aj zabezpečovanie reklamných výlepkových plôch na území mesta Košice ai.

Návštevnosť

Návštevnosť expozícií a výstav STM v roku 2014

Expozície a výstavy v objektoch	Návštevnosť	z toho			Výnos (Eur)
		zahraniční	neplatiaci*	do 18 rokov*	
STM, Hlavná 88, Košice	13 543	577	1 456	4 206	18 506,25
VTC	10 701	nesledované	1 400	7 060	10 123,50
Múzeum J. M. Petzvala, Sp. Belá	1 326	225	315	473	1 175,00
NKP Solivar, Prešov	7 789	453	1 301	3 140	9 265,50
Kaštieľ v Budimíre	2 024	nesledované	751	466	1 434
Múzeum dopravy, Bratislava	25 994	2 116	14 378	7 967	36 166,20
Múzeum letectva, Košice **	6 222	11	2 550	2 348	12 341,00
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej, Medzev	931	nesledované	412	396	455,00
MEBAC - História baníctva SNV	2 982	46	1 453	429	814,00
Spolu	69 318	3 428	24 025	26 485	90 281,45

* údaj vrátane návštevnosti kultúrno-vzdelávacích aktivít osobami do 18 rokov

** sezónna prevádzka apríl - november

Návštevnosť kultúrno-vzdelávacej činnosti a podujatí ostatnej prezentačnej činnosti organizovanej STM v roku 2014

Slovenské technické múzeum a jeho múzeá a pobočky	počet návštevníkov	počet podujatí
Vyučovacie hodiny a prezentácie /vrátane Planetária STM/	7 706	336
Prednášky a besedy	347	11
Spríevodné podujatia	12 874	11
Spolu	20 927	358

* návštevnosť je zarátaná v celkovej návštevnosti STM

Celková návštevnosť STM (expozície, výstavy, sprievodné podujatia)	90 245
--	---------------

Knižnica STM

V I. polroku 2014 bola darom získaná zbierka monografií a časopiseckej literatúry s tematikou letectva, v hodnotenom období bolo v katalógu knižnice spracovaných 115 ks týchto publikácií. Táto časť knižničného fondu bola umiestnená v STM-Múzeu letectva, kde je dostupná formou prezenčných výpožičiek.

V súlade s Plánom hlavnej činnosti boli realizované 3 riadne revízie príručných knižníc, celkovo bolo odkontrolovaných 357 ev. j. Mimoriadnou revíziou prešla 1 príručná knižnica v objeme 185 ev. j.

V hodnotenom období bola podľa požiadaviek odborných pracovníkov, ako aj záujemcov z radov odbornej verejnosti a študentov VŠ, vytipovaná a vypožičiavaná odborná literatúra z oblasti technických vied a histórie. Knižnica STM poskytla 757 absenčných a 23 prezenčných výpožičiek.

Problémom ostáva elektronický katalogizačný systém používaný Knižnicou STM. V súčasnosti používaný Retro-Libris nevyhovuje súčasným požiadavkám. V záujme on-line sprístupnenia databázy knižného fondu a elektronicky spracovaného katalógu knižnice STM, v prvej fáze pre odborných zamestnancov STM, je nevyhnutné prejsť na vyššiu verziu, resp. iný katalogizačný softvér.

Porovnanie ukazovateľov výkonu základných odborných činností

	2014	2013	2012
Akvizičná činnosť			
Prírastky v zbierkovom fonde - ev. j.	184	66	78
Prírastky v zbierkovom fonde - ks	259	588	80
Financie na akvizičnú činnosť	40 000	28 000	60 000
Odborná evidencia zbierkových predmetov			
Počet elektronicky katalogizovaných ZP - ks	18 954	18 586	18 535
Odborná ochrana zbierkových predmetov			
Počet ošetrených ZP	437	323	70
Financie na odb. ošetrovanie (bez PP)	1 402	205	3 081
Vedeckovýskumná činnosť			
Počet riešených VVÚ	5	3	3
Odborná metodická činnosť			
Počet podujatí odb. metodickej činnosti	4	1	0
Edičná činnosť			
Počet titulov spolu	4	5	2
Sprístupňovanie zbierkových predmetov			
Počet expozícií	30	30	30
- z toho nových expozícií	0	2	0
Počet vlastných výstav, vrátane ich repríz	18	11	7
Počet sprievodných podujatí	358	320	344
Návštevnosť			
Návštevnosť expozície, výstavy, podujatia	90 245	90 411	84 619

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Hlavné skupiny užívateľov výstupov odborných činností Slovenského technického múzea je možné zaradiť do nasledovných skupín:

Odborná verejnosť

Slovenské technické múzeum vo svojom zbierkovom fonde spravuje hmotnú dokumentáciu vývoja vedy, výroby a techniky. Vo svojej špecializácii venuje pozornosť problematike ochrany nehnuteľných pamiatok súvisiacich s rozvojom aplikácie poznatkov vedy a techniky v praxi. O poznatky a nadobudnuté informácie v tejto oblasti prejavuje pravidelne záujem široké spektrum odbornej verejnosti. Dopytovaná odborná pomoc je poskytovaná najmä formou odborných konzultácií, metodickej pomoci, spracovávaním podkladových materiálov k posudkovej činnosti, ale aj aktívnou účasťou na odborných podujatiach organizovaných inými inštitúciami.

Široká verejnosť

Najpočetnejšiu užívateľskú skupinu tvorí **školská mládež**, ktorá do múzea prichádza cielene a viackrát do roka. Využíva najmä stálu expozičnú ponuku múzea a pravidelnú ponuku tematických kurátorských a lektorských sprievodov k problematike histórie vedy a techniky. Ďalšou skupinou, z ktorej veľkú časť tvoria rodiny s deťmi, sú **individuálni návštevníci**. Táto skupina návštevníkov prichádza do múzea najmä počas víkendov, sviatkov, školských prázdnin. Cielene vyhľadávaná je touto skupinou programová ponuka orientovaná na detského návštevníka a programová ponuka špecializovaných akcií (eventové podujatia, podujatia k rôznym príležitostiam). Dôležitú skupinu užívateľov výstupov STM tvoria **zahraniční návštevníci**. Informácie o aktivitách získava táto skupina prostredníctvom webovej stránky STM, cez partnerské múzeá, prostredníctvom spolupráce či výmeny zahraničných výstav, alebo náhodne pri prehliadke pamätihodností a atrakcií Košíc, či Bratislavy. Táto skupina navštevuje múzeum cielene v rámci poznávania histórie, kultúry a tradícií Slovenska.

10. ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONÁVANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI

V roku 2014 sa kontrolná činnosť v Slovenskom technickom múzeu v Košiciach riadila schváleným plánom kontrolnej činnosti. Cieľom kontrolnej činnosti bolo preveriť skutočný stav v porovnaní so stavom plánovaným a vyjadriť prípadné odchýlky od tohto stavu a to už v štádiu, kedy prípadné nedostatky nemajú za následok vznik škôd väčšieho rozsahu. Do kontrolnej činnosti sú zapájaní tiež zamestnanci iných útvarov múzea.

V priebehu roka 2014 boli kontroly zamerané na:

a) **Dodržiavanie predpisov v oblasti ochrany majetku štátu pred požiarmi a o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci**

Kontroly vykonal referent BOZP. Kontroly boli podrobené pracoviská v STM Košice – VTC, Múzeu kinematografie a hámri v Medzeve, Múzeu J. M. Petzvala v Spišskej Belej, NKP Solivar v Prešove a v Múzeu dopravy. Nedostatky boli zistené v Múzeu dopravy, keď v Hale B boli zistené nevyhovujúce hodnoty uzemnenia, v Múzeu J. M. Petzvala, kde vznikla potreba ošetriť dvere a okná objektu, potreba vykonania revízie plynového zariadenia v Múzeu kinematografie v Medzeve. Vo vedení predpisanej evidencie nedostatky zistené neboli. Drobné nedostatky boli odstraňované priebežne, resp. následne na základe príkazu GR.

b) **Ochrana majetku zvereného do správy STM formou vykonávania inventarizácií a revízií**

Inventarizácie peňažných prostriedkov a cenín sa vykonávajú v pravidelných štvrtročných intervaloch v súlade so zákonom. Predmetom inventarizácií je porovnanie evidenčného a skutočného stavu pokladničnej hotovosti, poštových známok, stravných lístkov, vstupeniek a ďalších prísne zúčtovateľných tlačív, ako aj uzatvorenie platných dohôd o hmotnej zodpovednosti u zamestnancov, ktorým sú tieto ceniny zverené. Inventarizácie vykonáva generálnym riaditeľom menovaná komisia. Celkom boli vykonané 4 inventarizácie, pri ktorých neboli zistené rozdiely medzi evidenčným a skutočným stavom.

Revízie zbierkových fondov sú predmetom samostatného vyhodnotenia v časti 8. Ciele organizácie v roku 2014 a prehľad ich plnenia – Odborná evidencia – Odborná revízia zbierkového fondu.

Pri revíziách zbierkových fondov je pozornosť venovaná aj stavu depozitárnych priestorov. Bola zistená potreba zabezpečiť tienenie okien v depozitári na Hlavnej 88, v depozitári v „Tlačiarňi“ v spoločných priestoroch fixovať kovové mreže na okne svetlíka a zabezpečiť uzamykanie dverí, vybaviť depozitáre meračmi teploty a vlhkosti, ochranu depozitárov posilniť o elektronickú ochranu.

c) **Z úrovne vonkajších kontrolných orgánov boli kontroly vykonané**

1. Okresným riaditeľstvom Hasičského a záchranného zboru v Košiciach. Jednalo sa o následnú kontrolu, pri ktorej bolo konštatované odstránenie všetkých nedostatkov.
2. Okresnou prokuratúrou v Prešove, ktorá na základe reportáže uverejnenej v TV šetrila realizáciu prác v NKP Solivar. Výsledky šetrenia potvrdili, že práce boli vykonané v súlade s fakturovanými nákladmi.
3. ZO OKP Krajské riaditeľstvo PZ v Košiciach za účasti expertov z Kontrolného chemického laboratória Jasov, OOPP Košice Staré mesto preverovali obvinenie z trestného činu všeobecného ohrozenia na základe anonymného podania týkajúceho sa výskytu nebezpečného žiarenia v priestoroch múzea. Vykonané merania nezistili prekročenie hodnôt čistého prostredia.
4. Inšpektorátom práce v Košiciach bola vykonaná kontrola dodržiavania právnych a ostatných predpisov na zaistenie BOZP a technických zariadení a kontrolu nelegálneho zamestnávania. Zistené nedostatky boli administratívneho charakteru.

5. Krajským riaditeľstvom PZ v Košiciach bola vykonaná kontrola vedenia predpísanej evidencie v oblasti súkromnej bezpečnosti. Porušenia zákona ani vyhlášky zistené neboli.

Vybavovanie sťažností a podnetov od občanov

Za rok 2014 organizácia neobdržala žiadnu sťažnosť alebo podnet od občanov.

Výsledky kontrol sú pravidelne prejednávané na úrovni vedenia múzea za účelom prijatia účinných opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a zovšeobecnenie výsledkov kontrolných akcií.

11. ZÁVER

Slovenské technické múzeum v roku 2014 vykonávalo všetky činnosti, ktoré sú mu uložené zriaďovacou listinou a činnosti, ktoré vyplynuli z Kontraktu uzatvoreného s Ministerstvom kultúry SR na rok 2014. Napriek obmedzeným zdrojom boli rozvíjané aktivity vo všetkých odborných múzejných činnostiach.

V rámci akvizičnej činnosti, podporenej účelovou dotáciou, sa podarilo získať viacero artefaktov s vysokou dokumentačnou hodnotou, najmä do zbierok Strojárstvo, Letectvo, Hodinárstvo.

V rámci odbornej ochrany zbierkového fondu bol komplexne ošetrený rekordne vysoký počet zbierkových predmetov najmä v súvislosti s participáciou STM na národnom projekte Digitálne múzeum. Celkovo bolo ošetrených 437 predmetov. V prípravnom procese na digitálnu vizualizáciu bolo ukončené konzervovanie všetkých predmetov zaradených do digitalizácie. V rámci prirotných projektov boli STM pridelené financie na I. etapu reštaurovania stíhačky Messerschmitt Bf-109, ktorú múzeum získalo v roku 2013. Reálne práce na reštaurovaní častí krídiel lietadla prebehli v termíne máj – december 2014. Zriaďovateľovi bol predložený spracovaný zámer postupnej obnovy plavidla Šturec a jeho adaptácie na Lodné múzeum, zároveň v spolupráci s OZ Plavebný kongres boli realizované základné sanačné práce na tejto pamiatke.

V prezentačnej činnosti boli realizované vlastné výstavné projekty, ako aj sprievodné podujatia. STM sa aktívne zapojilo do kampane „Čas v múzeu. Múzeum v čase“, vyhlásenej Zväzom múzeí na Slovensku, a do aktivity „Príbeh predmetu. Rok 1914“ prihlásilo 1 sprievodné podujatie, 2 výstavy a 1 odborný seminár k 100. výročiu 1. svetovej vojny. V hodnotenom období boli realizované všetky aktivity.

Neplánovanou aktivitou bola príprava výstavy pri príležitosti 150. výročia narodenia J. Murgaša. Výstava pod názvom Jozef Murgaš – priekopník rádiotelegrafie bola prezentovaná v mesiaci október v sídle UNESCO v Paríži. Z prezentačných aktivít je nutné tiež spomenúť prevádzkovanie špecializovanej expozície vo Vedecko-technickom centre pre deti a mládež, ktorú STM vybudovalo v roku 2013 v Košiciach, objekt Hlavná 90, v rámci ROP PO 7 (EHMK Košice 2013). V rámci udržateľnosti projektu sú v danom zariadení realizované, okrem bežnej návštevníckej prevádzky, početné sprievodné podujatia. Do stálej ponuky múzea boli zavedené kurátorské prezentácie a prednášky, aj s cieľom zintenzívniť priamy kontakt odborných zamestnancov múzea s prijímateľmi výstupov ich práce. V hodnotenom období boli v súlade s PHÚ na rok 2014 postupne realizované pravidelné prednášky pre verejnosť a školskú mládež v sídle STM v Košiciach.

V roku 2014 sa tiež podarilo zrealizovať viacero podujatí odbornej metodologickej činnosti, ako aj zintenzívniť komunikáciu výstupov odbornej činnosti kurátorov prostredníctvom prednáškovej činnosti.

Významne ovplyvnila činnosť STM digitalizácia zbierkových predmetov v rámci NP Digitálne múzeum. V sídle STM v Košiciach bolo snímanie zbierok započaté v novembri 2014. Manipulácia so zbierkovými predmetmi, príprava na vizualizáciu, asistovanie pri samotnom snímaní, spracovanie náležitej dokumentácie v relatívne krátkom čase naplánovanom pre digitalizáciu v STM si vyžiadali vysoké pracovné nasadenie všetkých kurátorov.

Na rok 2014 bolo v rozpočte STM naplánovaných na výkon základných odborných činností 28 990 Eur, reálne však na realizáciu plánovaných aktivít v rámci konzervovania a reštaurovania, vedeckovýskumnej činnosti, aktivít prezentačnej činnosti, metodologickej a edičnej činnosti bolo použitých 8 946 Eur.

Poddimenzovaný rozpočet negatívne ovplyvňuje všetky oblasti múzejnej práce. V rámci odbornej ochrany zbierkového fondu STM je okrem spomenutého chronického problému s depozitárnymi priestormi nutné spomenúť aj podmienky aktívnej ochrany zbierok. Vybavenie konzervátorských pracovísk v sídle STM na Hlavnej ul. v Košiciach a v STM-Múzeu letectva nebolo obnovované dlhé obdobie. Prísun materiálu na konzervovanie a reštaurovanie zbierkových predmetov je zabezpečovaný len v minimálnom objeme. Potrebné je tiež riešiť vybavenie výpočtovou technikou pre spracovanie dokumentácie o realizovanom odbornom ošetrovaní. Finančné nároky na akvizičnú činnosť tiež vysoko prevyšujú pridelovanú dotáciu. Množstvo hodnotných artefaktov sa darí získavať darom, no značný počet potenciálnych zbierkových predmetov práve z dôvodu nedostatku financií na získanie kúpou je odvážané za hranice Slovenska, príp. odpredané iným subjektom. Veľkým problémom ostáva odborné trvalé uloženie zbierok. Nedostatočná kapacita vyhradených priestorov, ich lokácia, stavebné obmedzenia, ale aj nedostatočné vybavenie mobiliárom a prístrojovou technikou na meranie, záznam a reguláciu mikroklimatických podmienok sťažuje podmienky pasívnej ochrany zbierok v správe STM. Riešením je realizácia projektu Veľkoplošný depozitár v objektoch STM-Múzea letectva, ktorý STM opätovne predložilo zriaďovateľovi v rámci prioritných projektov na obdobie 2015 – 2017. V oblasti prezentačnej činnosti – tvorba výstav sa taktiež z dôvodu nedostatku financií rieši výtvarné spracovanie plošných častí výstav svojpomocne. Náklady sú obmedzované len na nevyhnutnú tlač, prípadne veľkoplošný výlep. Používaný je výstavný fundus Oktanorm, čo vo veľa prípadoch znižuje estetický dojem z realizácie komunikovaných tém. V rámci edičnej činnosti sa múzeum obmedzuje na reprinty propagačných materiálov. Informačne hodnotné výsledky odbornej činnosti nie sú vydávané vo forme printových materiálov. Finančný nedostatok ovplyvňuje aj prácu s návštevníkom. Dlhodobo STM realizuje sprievodné programy nevyžadujúce investíciu, vo forme komentovaných prehliadok, vyučovacích hodín, špecializovaných programov, výnimkou sú podujatia, ktorých príprava je dotovaná spolupracujúcimi subjektami, prípadne podujatia s predpokladaným ziskom zo vstupného.

Z hodnotenia dosiahnutých ekonomických výsledkov možno konštatovať, že plnenie kontraktu na bežné výdavky z prostriedkov štátneho rozpočtu je plnené na 127,8 %. Schválený kontrakt v objeme 815 560 € bol čerpaný vo výške 1 361 852 €, po vykonaných rozpočtových opatreniach. Kontrahované výdavky vo výške 28 990 € na základné odborné múzejné činnosti, sprístupňovanie zbierkových predmetov prostredníctvom expozícií, výstav a sprievodných podujatí sú plnené podielom 30,9 %.

Činnosť na správu a prevádzku podľa kontraktu vo výške 786 570 €, bola čerpaná za rok 2014 v objeme 929 843 €, čo je podiel 118,2 %.

Rozpočtované vlastné výnosy v kontrakte vo výške 160 000 € boli čerpané v objeme 221 898 €.

Pri celkových nákladoch vo výške 1 583 517 € a objeme výnosov 1 583 750 €, vykazuje Slovenské technické múzeum Košice v celkovom hospodárskom výsledku – zisk vo výške 233 €.

Vo oblasti tvorby vlastných výnosov zo vstupného sa negatívne prejavilo rozhodnutie Ministerstva kultúry SR o voľnom vstupe návštevníkov v prvé nedele mesiaca. Strata na tržbách zo vstupného k 31. 12. 2014 nebola zo strany zriaďovateľa kompenzovaná, predstavuje hodnotu 25 061 €.

V priebehu I. polroka 2014 došlo k ukončeniu projektu "Vedecko-technické centrum pre deti a mládež (I. etapa)" v rámci Regionálneho oprečného programu PO7, Európske hlavné mesto kultúry – Košice 2013.

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou vo výške 85 % a vo výške 15 % zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Výška schváleného nenávratného finančného príspevku po rozhodnutiach č. 1, č. 2 a č. 3 bola upravená v hodnote 1 112 781,04 €. Schválenou záverečnou Žiadosťou o platbu bolo realizované ukončenie finančných aktivít projektu v termíne 30. 4. 2014. Udržateľnosť projektu je stanovená na obdobie 5 rokov, t. j. do roku 2018.

Pozitívom je začatie stavebných prác na projekte „Rekonštrukcia objektu Sklad soli SolivaruPrešov“. Zmluva o nenávratnom finančnom príspevku bola uzatvorená dňa 14. 3. 2011 v maximálnej výške 2 486 156,17 € v rámci Regionálneho operačného programu PO3 - Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov. Na základe verejného obstarávania bola uzavretá Zmluva o dielo č. 119/2014/STM zo dňa 17. 10. 2014 na dodávateľa

stavebných prác so zhotoviteľom , spoločnosťou DÚHA, a.s., Čapajevova , Prešov. Ukončenie diela je stanovené do 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti zmluvy.

V termíne k 31. 12. 2014 boli čerpané náklady na projektovú dokumentáciu vo výške 75 052,16 €.

V mesiaci 08/2014 bola ukončená horúcovodná pripojka do odovzdávacej stanice tepla na Mäsiarskej ulici č. 49 v Košiciach. Práce zabezpečovala Tepláreň Košice, a. s., ktorá v ďalšom období po skončení vykurovacej sezóny 2014/2015 bude realizovať samotnú rekonštrukciu odovzdávacej stanice tepla.

V Košiciach dňa 20. 2. 2015

Predkladá:

Ing. Eugen Labanič
generálny riaditeľ